

310269 ప్రతిదిన

Vol. 9, చెన్నపట్టణం నంపుటము ౯

క్రొత్తగా

190

జర్నలిస్టు

సీమక

ఆచార్య యామాదిరి సీమ కవలములు
ఆసలు కవలములును బయలుగా రాబడి
ఆసలు కవలములును యా కవలములు
కలిగియుండును. ధర నిండా సరసము యింక
గొట్టగాజులు కమ్మలు, పోగులు, చేనులు,
చెవులో వేయుటొంగటములు క్రొత్తరకము
మ.టి నగులు అప్పటిం సవరంబంగారుతో గా
వేసివది. ఇడిగా ఆమృతమునకు నిధము గా ను
నగులుధరలు

కమ్మలు జత ౧ కి రూ 20 X 45

పోగులు జత ౧ కి రూ 21 X 35

స్వవలు ముక్కుగొట్టం ౧కి రూ 2-8

చేను ౧ కి రూ 12-8 X 15 ఆర్జివరి ముక్కుగొట్టము రూ 1 1/2 X 2 1/2

బులాడు ౧ కి రూ 12 X 15 కొండబిళ్ల ౧ కి రూ 50 X 100

జి. బి. రామన్న అందు కంపెనీ, 69 నారాయణ మొదలి వీధి.

అక్కిసుమయము ఉదయం 6-10 గంటలవరకు సాయంత్రము 5-8 పోస్టుబాక్సు 271 మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి (లిమిటెడ్)

19, హరిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్పత్తిమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల - రహస్యము లేదు.

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. టి సి. ఎమ్

గారి చేస్థాపించబడినది.

(3166)

3 లక్షల మూలధనములో రమారమి రెండులక్షలు జమ అయినవి.

కావలసిన వారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

మాత్రం సరళము బంగారులో కియారుచేయబడిన
సకలవిధములు, వెండిపామానులు ఆమృతమునకు నిర్ణ
ముగా నున్నవి. ఆర్జివరి యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము
వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును.
నగులు కృత్రికముగా లేనివో వాపను తిసిగొని వైక
మియ్యబడును.

వర్క్యూహు 198 మరాఠు శ్రీనివాసులు
టంకకాలవీధి మద్రాసు, నాయుడు, మునిరత్నం
టెలిఫోన్ నెం. 880 నాయుడు అందునన్న

నగలవక్రతులు 87 చైవా:బాదు మద్రాసు.

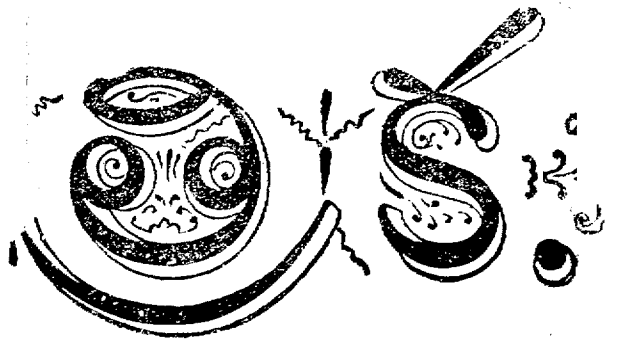
గృహ నిర్మాణము 100

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గో
దావరి, విశాఖపట్టణము, గంజామా జిల్లాల
వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత వడవలమీద నిర్మాణముంది. పేట 300
లేస్సింది.టచే వవుకగా ప్రశస్తమై, పేటమును
కమ్మలు, బూలుములు, రత్నములు, చిల్లరగానున్న
నర్తకులకు టోకు ధనమున్న విక్రయించు చున్నాము
చెన్నపట్టణం కేటకంపై మా కేటు తక్కువ, నియం
చాట్టిలు కూడా తక్కువగ నుండును, కాబట్టి వారు,
ఇటు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపెనీవారికి

పేట కలహరతులు, కాకినాడ.

వ (బ డు ను)

వి గురువారము

No 82

శ శుద్ధ వ్యాసశి ౧౨.

సంబిక్ ౨౨

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ

వెల పోస్టేజి గాక ఒకరూపాయ

వర్తకులకు ధారాళమైన : మీషను !

సాధారణముగ వాడుకలో నున్న పదములు
మూడువేలకు వైగా గలవు. విషయముల వారీగా
చివరి సప్లిమెంటు కూడ చేర్చబడినది. విద్యార్థు
లకు, వర్తకులకు ప్రచారకులకు, యాత్రికులకు
చాల నుపయోగించును. హిందీవరీక్షల నిచ్చు
వారికి ముఖ్యముగా ఇది దగ్గరయున్న మంచిది.
కొలదిప్రతులే అచ్చయినవి. కనుక కావలసినవారు
వెంటనే మాకు వ్రాయవలయును.

పం. ఆదినారాయణ శాస్త్రి,

నెం 10 ఆరుముగం గుండు, నేంకటరంగం పిల్లవీధి,
(938-90) ట్రస్టికన్ - మదరాసు.

కలర్ డాక్యుమెంట్

ఈ డిప్లొమతము ఒక మహాత్మునికల్ల మాట లభించి
నది. గుణము పూచీ. అనేకులకల్ల పరిక్షింపబడి అమితములైన
మోగ్యతాశక్తిములను సంపాదించిన ఈ సిద్ధాంతమును వీరి
సాదలకు సమపాదనగా నుండునటుల స్వల్పధరకు విక్ర
యించు చున్నాము.

నెల పీ 1 కి (10 నుండి రోగులకు సంపాదించు) రూ 1 మాత్రమే
పీ 12 కి రూ 10-8-0 లు, పీ 24 కి 19-8-0 లు.

(కపాలా ఖస్టులు ప్రత్యేకము)

పోస్ట్-ఫ్రాంకయటం,

ఆర్షాయుర్వేదావధ నిలయము,

కాకినాడ.

మొదటిగరము = ౨ = 16

జాబులు

"హిందీ ప్రచారము - కావలి"

శ్రీమత్ కావలిలోనే గాన 1-7-22 తేదీన కావలి వచ్చియుండిరి. "హిందీ సాహిత్య సమ్మేళన ప్రచార సంఘము" అని పేరు ఒక సంఘము స్థాపించడమైనది. హిందీ భాషా ప్రేమ, అభివృద్ధి, కావలి పురవాసులును అనుభవ-రా-శ్రీ దేశభక్తి రంగయ్యగారును, యాదాళ వెంకటేశ్వర్లు గుప్తగారును, నూనె రాఘవులు గుప్తగారును, కే. రామి రెడ్డిగారును, పి. వెంకట్రాములుగారును, కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల గ నియమించబడిరి. ఈనె చెప్పబడిన వారియొక్క కర్తవ్యము :-

1. కావలి కుందుక, చుట్టపట్ల గ్రామముల యందును హిందీభాష త్వరగాను, చక్కగాను, వ్యాపింపజేయుటకు, తగు మైన ఏర్పాట్లు చేయుట.
2. దైకము కనూలు చేయుటయు, స్థానిక ప్రచారకునికి సహాయము చేయుటయు.
3. ప్రచారకుని యొక్క పని తగిలే చేయుటయు, నెల కొకరూరి లెక్కలు గరిచూచి కార్యాలయమునకు వ్రాసిపంపుటయు.

కావలి } దేశభక్తి రంగయ్య
2-7-22 } హిందీ సాహిత్య సమ్మేళన
ప్రచారసంఘ కార్యదర్శి.

నర్సాపురం తాలూకా జాతీయసంఘ
కార్యనిర్వాహకసభ

ఈనె 2-7-22 ఆదివారము మధ్యాహ్నము పోడూరు నందు పేరిచర్ల నుబ్బరాజుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమై కావించిన ముఖ్యతీర్మానములు:

1. తాడిపేటి వెంకటసత్యనారాయణకాశరావుగారి రాజీనామా అంగీకరించడమైనది. అందువల్ల భారీయైన కోశాధ్యక్షుని పనిని స్థానిక కార్యదర్శి లాల్మోలికముగా మారుచుండుటకు తీర్మానించడమైనది.
2. కావలి నెల తాలూకు జమాఖర్చు లెక్క ఆమోదించడమైనది.
3. పోలీసువారు కాంగ్రెసు సభ్యుల భోగిట్టా విషయమై వ్రాసిన ఉత్తరము చదవడమైనది.
4. పాలకొల్లునందు ఖద్దర కేంద్రాలయము నొకటి స్థాపించి కుద్దవ్వదేశ కేంద్రములు వికలమునకు నిలవజేయుచుటకును, కుద్దవ్వత్రుములవిడ తాలూకాజాతీయసంఘపుమద్రను చేయించుటకు లాల్మోలికమున నొకటి కేంద్రముచేయించుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఈ తీర్మానము ప్రకారముగా తాలూకాలో కయాగు కుద్దవ్వదేశకేంద్రములు పాలకొల్లు చేబడి తాలూకా సంఘమువారిచే వికలములకును, చాలమంది పాపకారులు కనాకాపల్లె మిల్లునూలు పడుగుపేటలకింద పెట్టి చేయించి కుద్దవ్వదేశ కేంద్రములుగా అమ్ముచున్నట్లు మాకు తెలియకచ్చింది. ఇదివరలో పడుగునకు మిల్లునూలును పేటకు స్వదేశి నూలును పెట్టి చేయించుచు ప్రస్తుతము అది కూడా మానుకొని వైప్రకరము చేయించుచున్నట్లు సాటిలపల్లె ధ్రువపరచబడింది. కాబట్టి తాలూకా ప్రజలు మోసపోక తాలూకాసంఘమువారి దిబాచందు వారినుదయున్నట్టి నే కోసవలెనని ఇందుమూలముగా హెచ్చరింపబడుచున్నది.

నర్సాపురం } భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణమూర్తి,
4-7-22, } సంయుక్త కార్యదర్శి.

ము.
తిలక్
ప్రచా.
కా.
కేశవ
చేయ
రచ.
స.
క.

వెల సులభము. ఫల మధికము.
ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.
రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

అభ్యుదయ! కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు వెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపల్ నెం 148 రు కలిగియున్నట్టి రెండవ తరము గలిగిన నాలు మేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, స్థలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాకత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీ చేయబడును. నుక ప్రతివారును వారి వారి యోగ్యముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచికరణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత భక్త్యాత్మకపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్ణమున కలిపియున్న, వికలములున్న కోరువారు మా యేజంటలవల్లగాని నేరుగా నాకు వాసిగాని తెలుసుకోవలయును. ఈ చీట్లకల్ల కనూలు అయ్యె సామ్యు కృష్ణాజిల్లా యెలూరు పోస్టల్ కో ఆఫరేటివ్ బ్యాంకింగ్ నుంచబడును.

2. ప్రతి గ్రామమునందును మంచి యేజంటలు కావలయును. మంచి కమీషను ఇవ్వబడును. వివరములు కోరువారు యిక్రింద సంతకముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, వ్యయముగా వచ్చిగాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం,
కృష్ణాజిల్లా, } మేడ ముక్కువారుడు.
1-7-1922, }

గుంటూరు

అధికారియజే మండలంబున నాయకత్వము కనొంది సహాయనిరాకరణోద్ద్యమమును సాకుచున్న శ్రీ బ్రహ్మజోన్యుల లక్ష్మీ నరసమ్మగారు పులుగుర్త కనకమ్మగారు మాపురము నకు వేంచేసిన సందర్భమున శ్రీమతి ఉన్నత లక్ష్మీబాయిమ్మ గారు 29-5-22 న మా పురశ్రీలను సహానధ్యక్షులందరికి రావించి పులుగుర్త కనకమ్మగారి యధ్యక్షత కింద సభగావించి శ్రీఖద్దరవ్యాపక సంఘము నొక దానిని స్థాపించిరి. కార్యక్రమమును గూర్చి శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారు ప్రసంగించిన తోడనే బ్రహ్మజోన్యుల లక్ష్మీనరసమ్మగారు ఖద్దరయొక్క అమూల్యతను గూర్చి గంభీరోపన్యాసము నిచ్చిరి. సంఘమునకు శ్రీమతి కొండ నుబ్బమ్మగారు అధ్యక్షురాలుగను ఏకా వెంకట రత్నమ్మగారు ఉపాధ్యక్షురాలుగను, శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మ దేశిరాజు బాపాయమ్మ గార్లు కార్యనిర్వాహకను. నెన్ను కొనబడిరి. ఇంటింటికి తిరిగి ఖద్దరును అమ్మట ఖద్దరును తప్ప వివేకశత్రువును కట్టకుండ జెజులకు ప్రోత్సాహపరచుట మొదలైనవి యీసంఘము యొక్క ముఖ్యోద్దేశములు. కనకమ్మ గారు లాము కాకినాడలో చేయుచున్న ఖద్దర నిర్మాణకృషి విషయమై మృదుమధురముగ నుపన్యసించి, ఖద్దర నిర్మాణము ముకు పురికొల్పి సభను ముగించిరి.

ఈకింద పేర్కొనినవారు ఖద్దర వ్యాపకమునకు గాను యిచ్చిన విరాళములు:- చెన్నపట్టణములో ఒక దేశభిక్షాని ఖద్దరు వ్యాపకార్థమై గుంటూరు శ్రీ సంఘమునకు శ్రీమతి ఉన్నత లక్ష్మీబాయిమ్మగారి కరంగా యిచ్చిన రొక్కము 100-0-0, శ్రీమతి జి. ఆర్. రామనాథ అయ్యర్ గారు సొదరుని వివాహసమయమున ఖద్దర వ్యాపకార్థమై శ్రీ సంఘమునకు యిచ్చినది. 50-0-0, గుంటూరులో ఒక దేశభిక్షుడు గారు వివాహసమయమున యిచ్చింది. 1-0-0, శ్రీమతి మూలూరి కనకమ్మగారు. 0-2-0, కొడవటి గంటి వెంకటేశ్వర్లు గారు గృహప్రవేశసమయమునందు, 2-0-0, పున్నాకర్లుల నుబ్బారావుగారు కుమారుని వివాహ సమయమునందు. 50-0-0 కాపురి పిచ్చయ్యగారు కుమారుని వివాహ సమయమునందు. 1-0-0. మాదిరాజు వెంకటేశ్వర్లుగారు వివాహ సమయమునందు 2-0-0 తెనాలి కాపరస్తులు ఆ. లక్ష్మరాజు సంగమపేళ్ళర రావుగారు వివాహ సమయమునందు 50-0-0, శ్రీ లక్ష్మరాజు కాసుమంకరావుగారు ఉపనయన సమయమునందు ఖద్దరు నిధికి 50-0-0 శ్రీ ఆత్మలూరి వెంకటసుబ్బారావు గారు గృహప్రవేశ సమయమునందు. 2-0-0 శ్రీ యదవల్లి నరసింహకృష్ణగారు వివాహ సమయమునందు 1-0-0 శ్రీ పాటిబిడ్డ శివారామయ్యగారు గృహప్రవేశ సమయమునందు 1-0-0 ఆదిరాజు వెంకటలక్ష్మీ కాంతారావుగారు కుమార్తె వివాహ సమయమునందు 2-0-0. దేజవాడ తాలూకా వెల్వడం కాపరస్తులు కవులూరి తిరుతిరాయుడుగారు కుమారుని వివాహ సమయమునందు 10-0-0. నడింపల్లి పట్టాభి రామయ్యగారి ఇంటిలో కుమారుని వివాహ సమయమునందు 50-0-0. ఏకా లక్ష్మీనరసింహ్యంగారు కుమారుని ఉపనయన మందు 2-0-0. కల్వకోలను శివరామయ్య గారు 0-2-0. పాత గుంటూరులో ఒక దేశభిక్షుడు కుమారుని వివాహ సమయమునందు 4-0-0. వివాహసమయమునందు విన్న కోట పుండరీకాక్షుడుగారు 1-0-0 ఏకా నారాయణ నారాయణ గారు ఉపనయన కాల సమయమునందు 1-0-0. పాత గుంటూరులో దేశభిక్షుడు కుమారుని వివాహకాల సమయమునందు 2-0-0. కోటంరాజు బాపయ్యగారు కుమార్తెవివాహ కాల సమయమునందు 2-0-0 ఆచంట నుబ్బారాయుడుగారు వివాహకాల సమయమునందు 2-0-0 డాక్టరు శంకర వెంకట్రావుగారు గృహప్రవేశకాలసమయమునందు 4-0-0. చెన్నూరు నుబ్బారావుగారు వియ్యమునకు బతులుగా 0-8-0 మొత్తం రు 165-12-0.

శ్రీమతి ఉన్నత లక్ష్మీబాయిమ్మగారు కాంగ్రెసు సంఘము తిరపున మాయూరిలో ఖద్దర యింటింటికి తిరిగి అమ్ముటకు అంగీకరించినందుకు వారికిని వారి సంఘమునకున నేను కృతజ్ఞుడను. మాపురవాసులు వీరికి తోడ్పడి ప్రచారము దిగ్విజయముగ కొనసాగింప జేడుకొనుచున్నాను.

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీన సింహారావు

నవలలు	కథలు
కృశ్ణనవాటిక - గొప్పనరేల	1 0 0
పిదపూజ - గొప్పనరేల	1 0 0
విజయగరరాజుల కథలు	0 8 0
చిత్రానారాయణ కథలు	0 4 0
పల్లినకొండ కథలు	0 4 0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0 2 0
0-8-0 ఆజాల పుస్తకములకు తక్కువ వంపము.	
కలాభివర్ధన పరిషత్తు, రాయవరం, (గోదావరజిల్లా)	

గంజామండలసంఘపు
ఖద్దరు కమిటీ వారి నివేదిక.

మన మండలమున ఖద్దరుగొనియెను పరిస్థితులు చాల అనుకూలముగ నున్నవి తెలియజేయుట కంతయు సంతసింపఁచుచున్నాము. ప్రజలు సహాయనిరాకరణోద్యమమున వారి శక్తిని సామగ్ర పాఠశ్రమమునకు మూలపడియున్న రాత్రిములు ఒక సంవత్సరమునుండి పనిచేయుచున్నవి వివరములను సంతసముగ నున్నది. ఇతిరమండలములపై యాధారపడనగరము లేకుండ కాకలసిన ప్రత్తి మనమండలములో దొరుకుటయును, నూలుపడుటకు కావలసిన రాత్రిములును, ఆ రాత్రిములపై తయారగు నూలు నేయుటకు కావలసిన మగ్గములును కలిగి యుండుట మన యభ్యుదయని యెప్పుడుచును. కాని యీ పరిస్థితులను వన స్వాధీనములోకి తెచ్చుటకు ద్రవ్యమును, నమ్మకములై ఆనుభవము కలిగిన వనుభ్యులను కావలసియున్నది.

రాత్రిములు

అన్ని గ్రామములలోను అన్నిటి పరిస్థితులు తెలిసి కొనుటకు మాకు ఆంధ్రము లోపలియనిది కాని మాసాధ్యమై నంతరకు సంపూర్ణ స్థితిగతుల వివరమును సంగ్రహించుటకు ప్రయత్నించితిమి. కొన్ని గ్రామములు చూడలేకపోతిమి. ఆ ప్రదేశముల భోజనాహార సంపాదించలేక పోయినాము. ఇచ్చాపురం మండలా, బాపరా, కుదగి, పెద్దభిమి మున్నగు ఖిర్గాల, శ్రీకాకుళం ఖిర్గాలలోని సుమారు సుమారు గ్రామముల భోజనాహారము తెలియదు. కాని ఊహించుచున్నాము. ఆ ప్రదేశముల గార్ని విన్న వివరముల బట్టిని ఆ ప్రదేశములలో ఆరు వేల (6000) రాత్రిములు పనిచేయుచున్నవి ఊహించితిమి. అవిగాక ఆనుభవములో చూపిన గ్రామములో 5,052 రాత్రిములు నిత్యమును సగటున సంవత్సరమునకు ఆరుమాసములు పనిచేయుచున్నవి. వీనిలో సుమారు 3,758 రాత్రిములు మదుకనూలు న్ను, 2,619 రాత్రిములు పన్నునూలును వదుకుచున్నవి.

ఈ రాత్రిములను సాధారణముగ మురివాడతనను, విధవలను గృహకృషిములైన పిల్లల తీరుబడియున్న కాలముందు ఉపయోగించుచున్నారు. వ్యవసాయ కాలమునందు రాత్రిముల వారు సాధారణముగ ముట్టుకొనరు. కాని సగటున సంవత్సరమునకు ఆరు మాసములు రాత్రిమునుండి వారు నూలు తీయుచుందుని యనుకొన వచ్చును. ఒక్కొక్క రాత్రిములపై దినమునకు మరుగునూలు అట్లెక్కును, (12 తులములు), నన్ననూలు (శీతు) ముప్పాపు తులమున్న కయ్యగును. కనుక 3,758 రాత్రిములపై దినమునకు 355 వీసెల ముతుక నూలు న్ను 2,619 రాత్రిములపై దినమునకు 1987 తులములు నన్ననూలు తయారగును. మేము చూడని గ్రామములలో మరింత నూలుకయ్యగలటకు ఏమిన్ని సందేహములేదు. కాబట్టి టోకున మనజిల్లాలో 610 వీసెల ముతుక నూలున్న 33 వీసెల న్ను నూలున్న దినమునకు తయారగుచున్నది.

వస్త్రములు

14 మూలల చావునకు సుమారు ఒక వీసెలకు ముతుక నూలుపట్టును. ఆ ప్రకారము దినమునకు 610 చావులుగాని 4270 గజములుగాని ముదుకు బట్టి తయారగుటకు ఆంధ్రము కలదు. 14 మూలల చావునకు 90 తులముల నన్ననూలు కావలసియున్నది. కావున మన మండలములో తయారగు నూలు వలన సుమారు 66 చావులుగాని 462 గజములుగాని నన్న బట్టి తయారగును. అనగా దినమునకు 4782 గజముల బట్టి తయారగుటకు వీలున్నది. మన మండలమున తయారగు 4782 గజములబట్టి ఈమండలములోని ప్రజలకు చాలునా లేక వీరి యుపయోగార్థము వైమండలమునుండి బట్టలను దిగువతి చేయవలసి యుండునా యను విషయము ఆలోచింతము. మనమండలము 18 లక్షల జన సంఖ్యకలిగియున్నది. అందులో సుమారు కష్టము లుపయోగించు పనిపనివాండ్లు మూడవంతు యుండునని యనుకొందము. మిగిలిన 12 లక్షలకు సంవత్సరమునకు ఒక్కొక్క వనుభ్యుకు కనీసము 12 గజముల బట్టి కావలసి యున్నది. అనగా సంవత్సరమునకు 144 లక్షల గజములుగాని దినమునకు 4000 గజములు గాని బట్టి కావలెను. మనమండలమున వైమించిన వేరలో లెక్క ప్రకారము దినమునకు సుమారు 4700 గజముల బట్టి తయారగుటకు వీలున్నది. కాబట్టి వేరొక మండలమును వస్త్రమునిమిత్తము యాచింపకయే మనమండలములో ప్రజలకు కావలసిన బట్టి తయారగుటకు ఆంధ్రమునందుకు గొప్పగుణనాచము.

ప్రత్తి

ఇక ప్రత్తివిషయమై యాలోచింతము. అనుభవములో వేరొక గ్రామములలోను ఆయా ప్రాంతములయందును సుమారు వెయ్యి యొకరములలో ప్రత్తి సాగుబడియుచున్నది. కావున, ఇమిడి, గుంనూరుమున్నగు ఏడవీ ప్రదేశములలోకి నీసము 2000 యొకరములు ప్రత్తి సాగుబడియుటకు సందేహము లేదు. 487 చదరపు మైళ్లు గల ప్రదేశముందు 2009 యొకరములలో ప్రత్తి పడుట గొప్పకాదు. యొకరము ఒక్కటికి సుమారు ఒక పుట్టి పండును. కాబట్టి 2000 యొకరములలో సంవత్సరమునకు 6000 మణుగుల ప్రత్తి మనమండలములో కనీసము పండును. మనకు 4700 గజముల బట్టి కావలసిన నూలుదీయుటకు దినమునకు 320 మణుగుల ప్రత్తి కావలయును. అనగా ఆగ్రహములకు 57600 మణుగుల ప్రత్తి కావలసియుండును. కర్తవ్య చేతిలో పడకుండ కా గ్రామసంఘములు పెద్ద బయటమున ననుభ్యులను ఆ ప్రదేశమునకు బంపి ప్రయత్నించుటలోని చాల భాగము సుపాదించుటకు వీలగును.

మదుపు

కంట ముఖమున కలుగు 15 రెడు రూపాయల చొప్పున ప్రతి దొరకగలదు. మనకు కావలసిన 57,600 రణుగుల ప్రత్తికి 1,15,200 రూపాయలు కావలసియున్నది. కాని మనమండలమున తయారగు నూలు ఆ తీరును క్రయమునకు దొరకదు. అది కాక శ్రీకాకుళము పన్నాభిమిడి ప్రాంతముల చాలవంది వారి ఉపయోగాధ్యమై కొంత ప్రత్తిని లుచ్చేపి నుట యాచారమైయున్నది. కడికిననూలుతో తయారుపయోగమునకు కావలసినబట్టి కు సరిపడిన నూలును ఉంచుకొని మిగిలిన నూలును క్రయమునకు చూపుదురు. కాబట్టి టోకున తయారైన నూలులో సగముతక్కుమునకు దొరకదని అనుకొనవచ్చును. మిగిలిన సగము అనగా సుమారు సంవత్సరమునకు రూ 50,000 విలువగల ప్రత్తిని సము అనూలును నేయించుటకున్నా, ముడించవలెనంటే సుమారు రూ 20000 మదుపుపడవలెను. సంవత్సరమునకు సరిపడిన ప్రత్తిని మనము నిలువచేయవలెను. ఏదనగా శ్రీకాకుళము తాలూకాలో తప్పియూండవలసిన ప్రత్తి రెండుపంటలున్నట్లు కనపడదు. ఆ తాలూకాలో సుయితము బాపరాముగ రెండుపంటలు ప్రత్తిపండుట యరుదు. చాలభాగము జులై నెలలోనే ప్రత్తిచేయుదురు. అది సాధారణముగ నెవ్వెంబరు మాసాలతమునగాని అక్టోబరు ప్రారంభమునగాని పంటకువచ్చును. అప్పుడు సంవత్సరమునకు సరిపడినంత ప్రత్తిని నిలువ చేయవలసియున్నది. కాన ప్రత్తినిలువ చేయుటకున్నా మూలతీయించుటకన్న దొరకుటకు ఆంధ్రము న్నుది. 50,000 రూ॥ ప్రత్తి తో భిక్షువులను సుమారు రూ 20,000 కావలసియున్నది. కాని ఇందులో ఒక విషయమును మనము గమనించవలయును. వైచెప్పిన యిరుదివేల రూపాయలు జిల్లామొత్తముపై కావలసియున్నవి. జిల్లాకార్యము కాంగ్రెసు స్వాధీనములలోకి తెచ్చుకొనుట చాల ప్రయత్నమున్న కాలాతితి మున్ను ఆంధ్రము. కాబట్టి విస్తారముగ నూలు తయారై అనూలును నేయుటకు వలసిన వగ్గములు గలిగిన రెండుమాడు ప్రదేశములలో తయారగు నూలును వైచి పోనియకుండ కాంగ్రెసు స్వాధీనపరచుకొనిన ఎక్కువపని జరుగవచ్చునని మానకృతము.

మనమండలమున సుమారు దినమునకు 14 మూలలు గల 610 ముదుకనూలు చావులును, 66 నన్ననూలు చావులును దిగుచున్నవి. దినమునకు సగటున 7 మూలల ముదుకనూలుబట్టి కాని 3 మూలల నన్ననూలుబట్టి గాని సులభముగా ఒక వగ్గముపై దిగును. కనుక 610 చావులు నేయుటకు 1220 వగ్గములకున్న 66 నన్ననూలు చావులు నేయుటకు 368 వగ్గములకున్న పని యున్నది కాని మండలమున కనీసము 4,000 వగ్గములున్నవి. వానిలో 1528 వగ్గములకు సరిపడునూలు మౌళము మనమండలమున దొరకును. కాని మిగిలిన 2,500 వగ్గములు మిల్లునూలుగాని విదేశీపు నూలు గాని నేయవలెను. ఈవి యనుభ్యులపై వాతీయోపసంఘమువారు ఆలోచించవలసియున్నది.

ఆంధ్రప్రదేశములో ఖద్దరులో కత్తి జరుగుచున్నదని, ఒక ఆపవాదము కలిగినది. దానిని ఏవిధమునైన పోగొట్టుకలెనంటే కాంగ్రెసు సంఘములు దేశములోని రాత్రిములను నూలును, వగ్గములను, తమ స్వాధీనములలోకి తెచ్చుకొనుట తప్ప చరియొక గత్యంతరము కానరాదు. కాబట్టి మన మండలవాతీయోపసంఘమువారు ఆ కార్యమున చేయుటకు త్వరపడవలయును. ఈమండలమువారిపై మరియొక బాధ్యత యున్నది. నన్ననూలు బట్టిలు మనజిల్లాలో తయారగుచున్నంత మరియొక జిల్లాలో తయారగుటలేదు. వానిలో చాలా దగా జరుగుచున్నదని మేము వినియున్నాము. ప్రభుత్వమైన స్వతః, బట్టిలు కాంగ్రెసువారు శ్రద్ధ

తీసుకొనినగాని దొరక లేదు. కాబట్టి కావలసినధనమును సంపాదించి ఆశ్రమములను నెలకొల్పి ముండలముపై వచ్చిన ఆపభ్యాతి తొలగింతుటకు తన ప్రయత్నములు కల్పనగని నమ్ముచున్నాము. మనమండలమున సుమారు 4,000 వగ్గములున్నవనిన్ని వానిలో 2,500 వగ్గములకు విల్లుకూలపై సాధారణవలసి యుండుననిన్ని వైచి లో తెప్పియున్నాము 4,000 వగ్గములకును సేతకు సరిపడి నూలు కావలె న్ను మున్ని రాత్రిములు పని చేయవలెనో చూడవలసియున్నది. 2,000 వీసెల నూలు 4,000 వగ్గములకు సేతకు కావలసి యున్నది. ఈనూలు తీయుటకు 36000 రాత్రిములు దియును. విదేశీయవలయును. ప్రతిదినమున 6 పుట్టి ప్రత్తి మున్నగాని 200 వీసెలనూలు రాదు. అనగా 10800 వగ్గములలో ప్రత్తి సాగుబడియైన కాని మన మండలములోనున్న వగ్గములు వ్యవధిగాలు నేయజాలవు.

రంగుభవనము

కలకత్తాలో 4 లేదా 5 రెడు రంగుభవనము కుంభవృద్ధిగ ఆంధ్రము కలలు పడుచున్నది. కలకత్తాలోని వైచి కర్మమును, రొడ్డునియు ముగిసినను ఆంధ్ర ప్రత్తి కు వీరి ఆగిపోయెను. మోటారు బద్లు ప్రజలకు బద్లు మోటారులు నీటిలో మునిగి యుండుటచే కలకత్తాను, ముంబాయి నీటిలో గూడ దిగబడెను. అనేక బద్లు ప్రజలను కల్గెను. నాటకాది ప్రదర్శనములు నిన్న ఆపివేయబడెను.

వీరసంగ్రహము

ముగ్గుల వివరములు

కాలిక్టు జూలై 5:— విన్నవించును ఉదయము 8 గంటలకు మాహిగర్గు జడన 25 కి మైలములైన మీదబడి బద్లులైది. ముగ్గులముగ్గులైది. వోంబిలో ఈముగ్గులు కనబడునని. జడనలోనున్న వారు కిల్లబాదరి. కాపాడుటకు ప్రయత్నించినను వీరికి రీరములు దొరకలేదు. ముగ్గులముల కాంబెరు అండ్, డాక్టరు కొమక విశిష్టలిగిడుకు అప్పు (లి. ఏ.) క. మూడరకగాను పడన పికావోయిరి. గాలివెద్ద వీచి పడకొట్టుకపోయి కంటెమిదబడి బద్లులైది. ఎల్. ఏ. నానూణ అత్యురగారు (ఎం. ఏ. ఎల్.టి) పెల్లిచేరి ప్రభుత్వమువారి ప్రయోగంను పాఠశాలలో పనిచేయుచుండిరి. భూగర్భ శాస్త్రవేత్తగ్గము నూతనముగ నియమింపబడిన ఉద్యోగములలో నొక దానియైదు నియమించబడెను.

బందిపోటు.

లాహోరు, జూలై 5:— ఖిరోజ్ పూరు నీటివేయన దగ్గరనున్న గుడ్డిపెట్టను 15 గురు కొంలు దోమకొనినని తెలిపింది. అచట కావలియున్న బద్లు పోలీసు రైల్వే కస్టోడియన్లు ఒక చవుకువారును కలసి దొంగలను పారదోలి దొంగిలించబడిన సాత్తును గాబట్టిరి. దొంగలలో నొకడు దొంగతనము జరిగిన ప్రదేశమునందే పోలీసు కాన్స్టేబులు మోలా బాజ్జాచే జంపబడెను. చనిపోయిన దొంగ బాజ్జాకు కత్తిపోముట్టడించెను. దొంగలు తమస్నేహితుని శరీరమును పోలీసు ప్రయత్నించిరి. పోలీసువారికిని దొంగలకును పోరాటము జరిగెను. తమము కాళ్ళను బట్టుకొని పోలీసువారు ప్రక్కబడి. పోలీసువారిని మరల ముట్టడించిరి. మిగిలిన దొంగలలో ఇంకొకని బాజ్జావరల గాల్చెను. అందుమీద దొంగలు పారిపోయిరి. ఇంకొక రైల్వే దొంగతనము కేరళలో మేమాసములోవనిలి పెట్టబడిన వాడుగ చనిపోయిన దొంగ గుర్తించబడెను. తక్కిన దొంగలకాడను కనుగొనుటకు జిల్లా పోలీసువారు వెన్నంటుచున్నారని తెలియుచున్నది.

విద్యుత్తు దొంగతనము.

రంగూర్, జూలై 4:— అదేవనిగ రంగూరు నదిలో విద్యుత్తును దొంగిలించుచున్నాని కొందరపై కేరముమోపబడి విచారణ చేయబడుచుండెను. 9 గురు మద్దలులు గలరు. విచారణ నేడు ప్రారంభమయెను ఫిన్యాదీశిపు న్యాయవాది ఆశ్రావగుని డిస్మిస్సెట్ మేజిస్ట్రేటుచే రీక్ష చేయించెను. మద్దయలలో నొకరి తరపున న్యాయవాదిగ నున్న బార్డక్ గారి ఇంటిని సోదా చేయించుటకు రెండు వారంలు జరిచేయబడెను. అగ్రరాత్రివేళ పోలీసువారు బార్డక్ ను కాచిరి. ఆయన దగ్గర నుండి కొన్ని కాగితములను బట్టుకొనిరి. న్యాయవాదితరపున సాక్షి పనిచేయుటలో తప్పులేదని మద్దయల తప్పు న్యాయవాది తెలియజేసెను. పోలీసువారు బార్డక్ గారి వట్ల జూజిన అతరని బాగులేదని ఆయన న్యాయవాది తెలియజేసెను. మోక్షజడిన నింకలకు, నిజమైనను, అత్యున్నయెను, కొర్రుకాకు వారంలు నిశ్చుటకే అట్లు జరిగెనని మేజిస్ట్రేటు తెలియజేసెను.

దేశీయ వార్తలు

అజ్ఞోల్లంఘన విచారణసంఘము - లాహోరులో విచారణ - లాహోరులో బహిరంగసభ
 క్యాన్సరుకు వెళ్లుట - పంజాబులో పూర్ణిమ పోలీసు - ప్రభుత్వ ప్రకటనము
 జాన్సీలో సంపాదకుడు వాజపేయగారికి 6 నెలల కఠినశిక్ష
 అలహాబాదు ఇండిపెండెంటు పత్రికకు ఉప్పుగుడ్డిని సంపాదకునిగా నియమించుట
 పండిత మారికరనాథమిత్ర, మాల్వీ అహమదాల్ గార్లకు నోటీసులు
 చెన్నపురిలో "న్యూ హెర్బు" అను క్రొత్త జాతీయవారపత్రిక
 అహమదాబాదు యంత్రశాలల యజమానులు - గాంధీ మహాత్ముని ప్రశంసించుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఖద్దరు పరిశీలనసంఘము - మధురాదాసు, నాగేశ్వరరావుగార్లు అన కాపల్లిలో నుష్కరించుట
 తునిలో పరిశీలనము - ఇలిరనాయకుల రాక - ఉపన్యాసములు - కాకినాడ కేసులు

అజ్ఞోల్లంఘన విచారణసంఘము

లాహోరులో విచారణ

4 వ తేదీ మంగళవారము

ప్రాధాన్యము రుచిరాంగారి మండిరము 4 వ తేదీన వరల సాక్షి విచారణ జరిగినది. వెనుక కంబాలు కాసనభక్తు ఉపాధ్యక్షుడును గురుదాస్ ప్రబంధక సంఘసభ్యులలో ప్రముఖుడు నగు గర్దార మహతేయసింగు, పండిత రాంభుజదత్తు, పండిత క్యావలాలు (హిస్సారు మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు), గార్లు మరొకరి మండల కాంగ్రెసు ప్రచారకులను సాక్ష్య మిచ్చిరి. కాంగ్రెసువిచారణ సంఘసభ్యులుగ అజ్ఞులుఖాను, అచ్చారి నెహ్రూ, పటేలుగార్లు, నలుగురుక ఖిలాఫతు విచారణ సంఘసభ్యులు హాలావా అబ్దులు మజిదు, ముహమ్మద్, మెహమ్మద్ ముగ్గురును కలసి విచారణ చేయుచున్నారు. (విచారణసభ్యులుగా క్రొత్తగా నియమింపబడిన శ్రీమంత్ కన్యాగంగయ్యగారు నేడు చెన్నపురినుండి బయలుదేరి జబ్బులపూరులో సంఘమువారిని కలుసుకొందురు) మరి కొంతమంది రాష్ట్రీయులనుగూడ విచారణచేసి, సంఘమువారు లాహోరునుండి బయలు దేరెదరు.

లాహోరునుండి బయలుదేరుట

12 గురు మండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులు తమ అభిప్రాయములను వ్రాసి లాహోరులో నున్న సంఘము వారికి పంపిరి. మొత్తము లాహోరులో 30 మంది సాక్ష్యమిచ్చిరి రె-వ తేదీని సంఘమువారు క్యాన్సరుకు లాహోరునుండి బయలుదేరిరి. లాహోరులోని అసహాయవாத నాకులు వారిలో గూడ లైల స్టేషనుకేగి వారిని సాగవంపిరి. రె-వ తేదీని భాయిరమానం దుగారును మరొకరినను గూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి.

విచారణను రహస్యముగ జరుపగూడదు

విచారణను హత్యముగ జరుపుటలో నిరంకుశులగు ప్రభుత్వోద్యోగుల పద్ధతినే అజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారుగూడ నలంబించిరి. వారిట్లు నిర్ణయించుట అందోధన కడకులకు నముచితముగాదు. ఇది ఆరాధంగమున హత్యయును కూడ కలుగజేసినది. ప్రశ్న లిదివరకే ప్రకటింపబడిన గాన విచారణలో గోప్యమున కనసరమే కనపడదు. నిష్పత్తును ధారాళముగను సాక్ష్యమిచ్చువారు దానిని ప్రకటింపు విషయమున భయపడుటకు కారణ మగువదని వాగవూరులోనున్న మహారాష్ట్రీ పత్రిక ప్రకటించినది.

* * *

అహమదాబాదు ఇండిపెండెంటు పత్రిక

ఉప్పునుగారిని సంపాదక నిగ నియమించుట

8 వ తేదీనుండి పత్రిక వెలువడును

అలహాబాదులోని ఇండిపెండెంటు పత్రికకు ఉప్పునుగారిని సంపాదకునిగా నియమించిరి. ఉప్పునుగారు మేజిస్ట్రేటుయొద్ద సంపాదకత్వమును ప్రకటించిరి. 8 వ తేదీనుండి పత్రిక వెలువడును. (గాన ఉప్పునుగారు లాహోరు పత్రికకు సంపాదకుడుగా నుండవలయు.)

షేదనారాయణ వాజపేయగారు

క్యాన్సరుకు పుతకరుపత్రికా సంపాదకుడు

అటునెలలు కఠినశిక్ష

క్యాన్సరులోని పుతకరు పత్రికకు సంపాదకుడును ప్రకాశకుడు నగు షేదనారాయణ వాజపేయగారికి 507 కింద కేసు చేయబడిన పోలీసులు అక్రమమున మానసివో జాన్సీలో వారిని కలులను నలిపివట్టు నలిపివేసినను. వెనుక జాన్సీలోనే త్రివిజుశ్రీలు అంగీకరించుట ద్వారా నొంపించిని ఆ పత్రికలో వ్రాసినందులకు వాజపేయగారికి జాన్సీలో మేజిస్ట్రేటు అటునెలలు కఠినశిక్ష వేసెను.

* * *

లాహోరులో బహిరంగసభ.

అజ్ఞులుఖాను నెహ్రూమండితుడు మున్నగు

వారి యువన్యాసములు

8 వ తేదీరాత్రి లాహోరులో గోప్యసభ జరిగినది. కాంగ్రెసు విధానమును రాజకీయస్థితిని గూర్చి వాకిం అజ్ఞులుఖాను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లు వ్యవసించిరి. దీర్ఘకవిమాయను పోలీసు సీనియరు మాపర్మెంటును గూడ వా నభక్తు వచ్చిరి. అజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారి విచారణను గూర్చియు హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని గూర్చియు వాకిం అజ్ఞుల్ ఖానుగారు ముచ్చటించిరి. కాంగ్రెసు విధానమునందు విశ్వాసమును వదలకుదని దేశీయులను హెచ్చరించిరి. నెహ్రూపండితు డొక గంట సేపువ్యవసించెను. పంజాబు అక్రమములను తొలగించుటకే గాంధీ మహాత్ము డసహాయోద్యమమును ప్రారంభించెను. మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారము దేశీయు లందఱును పంజాబువారి పక్షమున పూని సంఘర్షణమును ప్రారంభించిరి గాన అసహాయోద్యమము విఫలమైకపో వానివదకు పంజాబువారే పాత్రులగుదురు పంజాబులో హిందూ మహమ్మదీయ వత్తుల వారి కన్యోన్యము కలిగలేదని తెలియుటచే మేము చాల చింతిలు చున్నాము. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి లేకపో వ్యవస్థమెన్నటికిని లభింపదు. విదేశీయుల ఏలుబడిని తొలగించుటలే ననినను స్వాంత్ర్యము లభింపనలె ననినను హిందువులను మహమ్మదీయులను గాఢమైత్రితో నధికాత్మానాముతో కాంగ్రెసువిధానమును కొనసాగించవలెను. విదేశీయులెవరైనను మఱలను నిదివరకు పరిసాలించు చుండుటకును యికముందు పరిపాలనమును సాగించుటకును వారికి ముఖ్య సాధనము భేదోపాసమే. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధమును కలిగించుటయే వికనుత్యమును తొలగించుటయే వాగిముఖ్య సాధనముని ఎల్లవారెరుంగుదురు. ప్రభుత్వప్రకటనలవలనను యితర లిఖితములవలనను గూడ నేను దీనిని రుజువు చేయగలను. పంజాబులో నింకను వినియోగముల వారి కైకవత్వము కలుగనివో వారింకను కఠినశిక్షలను సాలు కావలసినదే. అట్టికష్టముల పాలై నే గాని వారు నిజమును ప్రాపించవలరు. నేను పంజాబురాష్ట్రమును రాష్ట్రపాలులను అధికముగ ప్రేమించుచున్నాను. వారి కష్టములకు దుఃఖించు చున్నాను గాననే యిట్లు నెమ్మదిగా చెప్పి తినిన నెహ్రూగారు నడిచిరి.

విమృత మాలావాఅబ్దులు మజిదు (బరాని) గారుకన్యోనించిరి. సభ రాత్రి 12 గంటలకు ముగిసినది.

మాల్వీ అహమదాల్ గారు

దేశీయ మహాజనసభా స్థాయిసంఘసభ్యుడు

ఖుల్నాలో నోటీసు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యుడు మాల్వీ అహమదాల్ గారు 3 వ తేదీని ఖుల్నాకురాగా ఖుల్నాలో నుష్కరింపగూడదని వారికి నోటీసు నిచ్చిరి.

* * *

పండితహరకరి నాథమిత్రగారు

భేరికి వెళ్లుట

144 క్రింద నోటీసు

పండిత హరకరి నాథమిత్రగారు భేరికుండలమున సభలు చేయగూడదు ఉపన్యాసంపూడదని భేరి మేజిస్ట్రేటు 144 క్రింద మిత్రగారికి నోటీసు పంపెను.

ఉత్తమగారిని వదలుట

మాబినుపారులు స్వాగత మిచ్చుట

శ్రీలు పాదాక్రాంతలగుట

బర్మాలో రాజద్రోహమునకు కీషింపబడిన చార్ల సన్యాసి ఉత్తమగారి నిటీసలనే చెరసాలనుండి వదలిరి. మాజీను పారులు ఉత్తముగారికి ఘోషమగు స్వాగత మొసంగిరి. అచటి శ్రీలు పాదాక్రాంతలై ఉత్తమగారు నడుచుటకు ఓర్పుములగు తమబంతలముల నా స్థానముగా పరచిరిని 5 వ తేదీని రంగూనునుండి తంజివంపబడెను.

అహమదాబాదు యంత్ర

శాలాధికారుల సంఘము

వార్షిక సమావేశము

నేటు మంగళవారము వారెకు గారు

అహమదాబాదు యంత్రశాలల సంఘమువారి వార్షిక సభ సంఘాధ్యక్షుడుగు నేటు మంగళవారము జి. పారెకుగారి అధ్యక్షతక్రింద అహమదాబాదులో జరిగినది. దేశమునందు రాజకీయమగు నకాంతి యనునన్ని యిపుడు కుములు చున్నది. మరల నది ఏని మువమునలైన భగ్గుమని మండగలదు. అటులున్నను గూడ గత కత్తరమున అహమదాబాదులో మిల్లల పరిశ్రమ లాభకరముగనే జరిగినది. అహమదాబాదులో మిల్లల యజమానులకును పని వాండ్రకును కష్టతను కలిగించుటయందే కక్షపాతము లేని గాంధీగారు ప్రత్యేకముగ శ్రద్ధవహించిన చాల మేలుగా నుండెడిది. గాంధీగారి రిజర విషయములందు ప్రవేశించుటచే గాంధీగారి హితోపదేశము లభింపని కొరత మిల్లల వారికిని పనివాండ్రకును కూడ నిపుడు కలిగినది.

నిరుదు యజమానులకును పనివాండ్రకును కలతలు కలిగినపుడు గంధీగారు చాల ఓపికతో మాధ్యస్థమునబూని వివాదలను పరిష్కరించినందులకు మేము కృతజ్ఞులము. పనివాండ్ర నుద్ధించుటకు ప్రయత్నముల గంధీగారు చేయుచున్నారు. అందులకుండగలసిన ఓర్పును అసభకమును గాంధీగారికి పూర్తిగా నున్నవి క్రొత్తయంత్రశాలలచట్టము జూలై 1 వ తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చింది. దీనినిబట్టి పనివాండ్రు తమయొక్కయు తమ బిడ్డలయొక్కయు నీతిరర్తనమును చక్కబరచుకొనుట కెక్కువ అవకాశములు కలవు. వారికి కేటవులు హెచ్చింపబడెను. పనిల గోజులలోగూడ తీరికవేళ అధికమైనది. ఆనవసరమగు బాధ కలిగించుండ నీచట్టము ననులు జరిపెనరిని నమ్మదను. రిక్ సంఘమువారి వీరేకము త్వరలో ప్రకటింపబడును ప్రస్తుతిమున్న పన్నుల పద్ధతిబట్టి అన్నికస్తువులకును ఒక్క విధమగు పన్నునే వేయుచున్నార. ఇకముందుగాక దేశీయ పరిశ్రమల అభివృద్ధి కనుగుణముగ పన్నుల హెచ్చుగట్టు లేరని యుప బడును. ఇండియాలో తయారైన నూలుబట్టలపై పన్ను తీసివేయుటకును, ఇపు డట్టి పన్నులను వచ్చు నాదాయమును ఆరోగ్యాభివృద్ధికిని పనివాండ్ర విద్యాభివృద్ధికిని ప్రత్యేకముగా క్యము పయిదగును. ఆ సామ్యుకేవలము పనివాండ్రవలననే లభించినది మంగళవారము గారు నుడిచిరి.

ఘవించులో వ్యూహిటివు పోలీసులు

చట జరిగిన దురాగతములు

పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనము
పంజాబులో లాహారు మండలము నందలి ఘవించులో దొరతనమువారు వ్యూహిటివు పోలీసుల సేవకలలో విమర్శలు వెలువడినవి. గత మూడేండ్లలో ఆ గ్రామమున 29 శరములు జరిగెను. వానిలో 18 బందిపోట్లు 2 దొంగతనములు, 5 దొంగిలీపులు. ఈ గ్రామము వారే యిక్కడలములందు మరి 31 బందిపోట్లు జేసిరి. ఈ గ్రామమున నిజను చాలదొంగతనములు జరిగినవి గాని వానినిగూర్చి పోలీసువారికి కష్టపడినవారు తెలుపనే లేదు. గ్రామములో ప్రజలను చాల బెడరించుచున్నాడు. ఇద్దరు లంబరుదారులు రాజీనామాలనిచ్చిరి. అట్లు రాజీనామాల నియమించిన నీవముగా జూచిరి. వారికి చాల అసమానమొనరింది. ఇట్లు ఆచులత కలిగినందున ఆ గ్రామమునందొక ఏడాదిపాటు వ్యూహిటివుపోలీసుల నుంచితిమని పంజాబుదొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

ఆంధ్ర ఖద్దరు పరిశీలనసంఘము

మధురాదాసు నాగేశ్వరరావు గార్లు
ఆనకాపల్లెలో పరిశీలనముచేపవ్యాసములు.

మధురాదాసుగారు 14 వ తేదీ మంగళవార ముదయమున ఆనకాపల్లి చేరిరి. నాగేశ్వరరావుగారు నరసన్నపేట నుండి దేవికి ఉల్లాసు మొదలగు స్థలములకు బోయి ఆనకాపల్లిలో మధురాదాసుగారిని గలుసుకొనిరి. ఆనకాపల్లికి రావచ్చుద్రాక్షిగారు కోడండరావుస్వామి పంతులుగారు వచ్చి యుండిరి. ఆనకాపల్లియందు కోరుకోడ బుచ్చిరాజు శెట్టి గారు ముద్దా సోమప్పశాస్త్రిగారు మొదలగువారు సేయుచున్న బట్టలను చూచిరి. ఆనంతరము సాయంత్రము జూరు చౌవసందు కథిగాదాసుగారు నాగేశ్వరరావుగారును రెండు గంటలకాలము ఖద్దరు స్వరూపములనుగురించి యుపన్యసించిరి. బుచ్చిరాజు శెట్టిగారు రామచంద్రశాస్త్రిగారును సుపన్యసించుచు సుపన్యాసములకు వందముల నర్పించిరి. బుభవార ముదయము రైజనందు బతులుదేరి తునిచేరిరి. మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు బరంపురము నుండి తునికి వచ్చిరి. గజంబ్లి రామచంద్రరావుగారు మల్లపరాజుగారు మొదలగు గోదావరి వాయకులు తునికి వచ్చిరి. తునియందు కొన్ని వర్గములను జట్టలను పరిశీలించిరి. పాయంత్రము ఖద్దరు ప్రస్తుతిపరిశీతులను గురించి మధురాదాసుగారు నాగేశ్వరరావుగారును సుపన్యసించిరి. పాయంత్రము బతులుదేరి కాకి నాడకు బోయిరి. కాకినాడనుండి రామచంద్రపురము పెద్దాపురము మొదలగు స్థలములను జూచి గురువారము పాయంత్రము రాజుమహేంద్రవరము చేరగలరు.

మంగరాష్ట్రీయ సభ

కలకత్తా, జూలై 15:— నేటికాసనసభలో ఇంటికడ వ్రాసుకువచ్చి సభలో చదువు విషయమును ఆపుజేయుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. సభ్యులు వ్రాసిన యుపన్యాసములను చదువీయ రాదనియు అవసరమైన జ్ఞాపకము లేకున్న ఒక మారు వ్రాత ప్రతి కాదుకొని సంక్షులను జ్ఞాపకము దెచ్చుకొని మరల స్వంతముగ యుపన్యసించవలయుననియు తమవాదములో దృఢాంతముగ ఇతర గ్రంథములనుండిగాని పత్రికలనుండిగాని జూకుబడిన సంగతులను మాత్రము జరుపవలయుననియు డి. సి. ఘోషగారు తీర్మానము సుపపాదించిరి. 17 గురు సభ్యులే అనుకూలముగ నుండుటచే తీర్మానము ఏడిపోయెను. తరువాత రెండు ముఖ్య తీర్మానము లుపపాదించడి ఒకేసారి చర్చించబడినవి. కాసన సభాసభ్యుల ప్రయాణపు భృతిని రెండు రెట్లు మొదటితరగతి సామును రెండవ ఒక మొదటి తరగతి కను మొత్తమునే ఇవ్వవలయునని ఏ. జోయిచంద్ర దత్తు గారు రుపపాదించిరి. క్యయమును రెగించవలయునని శెప్ప మన మందరమును అనుకొన్న వానిని ఆచరణలో నుండుట విధియని, ప్రయాణపు ఖర్చులు తిండి ఖర్చులకు బదులుగ సాలు 1 కి 8000 రూప్యమును నీయవలయునని డి. క్యాంబెల్లగారు రుపపాదించిరి. పాల్ మెంటు ప్రతిష్ఠాపనకు గలవట్ల సభ్యులకు జీతము నిచ్చెదరనియు దీనివలన కార్యకర్తమువారి ప్రతినిధులు దేశ సేవచేయుటకు వీలగుచున్న ననిరి. క్యాంబెల్లగారు తీర్మానమునకు కాల మింకను చక్రముకాలేదని స్త్రీ వెన్నగారు ఆక్షేపించిరి. హిందూదేశము వీడిదేశముకుటచే ఆట్లుజేయుటకు వీలులేదని అనధికారసభ్యులుగూడ ఆక్షేపించిరి. చర్చ తూర్తి కాలేదు. సభ ఆపుటికి చాలించబడెను.

శాసనసభలు

ప్రతిష్ఠాంధములు సాధ్యమా?

యె. వి. యస్. అను నామాంతరముతో ఒక విశేషముడు 'బొంబాయి ప్రానికల్' ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
శాసనసభలను స్వాధీనపరచుకొనవలయునని కొందరు వాదించుచున్నార. సహజ నిరాకరణముగ్రతుల నవలంబించి ప్రభుత్వకార్యక్రమమునకు నిరోధము కలిగించుటకై ఇట్లుచేయవలయునని వీరు చెప్పుచున్నార. వీరికి దురుద్దేశము లున్నవని చెప్పసాహసించెను. అయితే ఇట్లు వాదించువారందరు క్యవహాజ్జానము కలిగిన ధీమంతులు విజ్ఞానశూన్యులగు నియోజకవర్గమువారిని ఉద్బించి సమ్యక్తులను పడయుటకై యాక్రొత్త పన్నాగము పన్నిరిని వారు పోచుచున్నది. ప్రతిష్ఠాంధములు కలుగజేయుట ఎట్లు అసాధ్యమో ఈకింద వివరించుచున్నాను.

సర్వకాల సర్వాస్థలయందును ప్రభుత్వమువారికి అడ్డపడుట ప్రతిష్ఠాంధ మనబడును. వీరి ప్రయత్నములు విజయముగాంచవలయునని కాసనసభలయందు వీరు అధికసంఖ్యాకులై యుండకలెను. అట్లుండుట అసాధ్యము కాకపోయినను, ఇట్టి పరిస్థితు లేర్పడుట అసంభవమని అసభ్యములబట్టి చెప్పవచ్చును. కాసనసభలలో సీసము 70 వంది ప్రజాప్రతినిధులుగ నుండవలయునని సంస్కరణచట్టమునకు దున్నది. కావున అధికసంఖ్యాకులై యుండవలయుననిన, ప్రజాప్రతినిధుల కొరకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థానములలో నాలుగింట మూడువంతులైనను సంపాదించవలసి యుండును. కొన్ని వివరములను కరికిలింపెదము.

Table with 4 columns: రాష్ట్రము, కాసనసభ్యుల సంఖ్య, ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య, ప్రభుత్వ నియోజకవర్గాల సంఖ్య. Rows include మంగరాష్ట్రము, చెన్నపురి, సంయుక్త రాష్ట్రములు, బొంబాయి, బిహారు ఒరిసా, పంజాబు, మధ్య పరగణాలు, ఆసాము.

ప్రజాప్రతినిధులసంఖ్యలో ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము పొందు ఆంగ్లేయులు, ఆంగ్లో ఇండియనులు, భూస్వాములు, కాలాకాదారులు, వర్తకసంఘములు, విశ్వవిద్యాలయము, స్టాంటింగు సంఘముల సభ్యులసంఖ్యకూడ చేరియున్నది. కొన్ని రాష్ట్రములలో ఇట్లు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము పొందువారిసంఖ్య కొంచెము అధికముగ నున్నది. మంగరాష్ట్రమునందు 28 స్థానములు, మద్రాసులో 19 స్థానములు ప్రత్యేకప్రతినిధులకు చేరవలసియున్నది. కావున చెన్నపురిలో 85 స్థానములు (113-28) మంగరాష్ట్రములో 79 స్థానములు (98-19) పోటీదేయటకు మిగిలియుండును. కావున కాలగ్రెను పక్షమువారు మంగరాష్ట్రములో 70 స్థానములు మద్రాసులో 64 స్థానములు పొందవలసియుండును. 85 స్థానములలో 70 స్థానములయందును, 79 స్థానములలో 64 స్థానములయందును కాలగ్రెను అధ్యర్థులు విజయము కాంచుట ఎంతకష్టమో గమనింపవలెను.

ఇతరరాష్ట్రము లందుకూడ ఇట్టి ఇబ్బందులే కలుగును. కాసనసభలయందు అధికసంఖ్యాకులు కాలగ్రెను పక్షమువారైనగాని ప్రత్యేకసభ్యులు కలుగజేయుటకు వీలుండదు. కాలగ్రెను పక్షమువారు ఇన్ని స్థానములందు విజయము గాంచగలరా అనవిషయము గురించి ఆలోచించ వలెను ఇందుల కన్నియో ఆటంకము లుండును. ప్రస్తుతము సభ్యులుగ నున్నవారు తమక ఆస్థానములందు ప్రవేశించుటకు అధికముగ అర్హతగలవారై యుందురు. చక్కగ పనిచేసినను పనిచేయకపోయినను వీరికి మూడు సంవత్సరముల అనుభవముండును. నియోజకవర్గమువారికి వీరివై కొంత విశ్వాసముండును. నియోజకవర్గము వారు తమ ప్రతినిధిగ పనిచేసిన వీరిని కదిలివేయుదురని తలచుటకు వీలులేదు. వరియొక విషయము. ఇతర క్యవహాజ్జానందు వలెనే రాజీయ విషయములందు కూడ భవముండు వాడే కడకు విజయము కాంచును ప్రస్తుతము కాసన సభ్యులుగ నున్నవారందరు కొంత ఆస్తి భవముగలవారుగ నున్నారు. కావున ఎన్నికల సమయమునందు భవము ఖర్చునెట్లుటకు వీరికి కష్టత్యానముండును. కడకువిజయము కాంచవచ్చును. ఇంక నియోజకవర్గముకు చేరవారందరు ఎన్నికసమయములందు వచ్చి వోట్లుగవ్వటకు వీలుండదు. ఈ దేశమునందు 82 కోట్ల జనసంఖ్యగలదు. అందు 50 లక్షలమందికిమాత్రమే సమ్యక్తులనిచ్చు అధికార మున్నది. కాలగ్రెను పక్షపు అధ్యర్థులతో వోట్లు ఇవ్వవలయునని ఉత్సాహముగల

స్థానికవార్తలు

మద్రాసులో జి. నరసింహంగారును, పి. ఆర్. లక్ష్మణులారంగారును, యింగంటాళ్ళ పనులకు లెక్కలను ఆడిటుజేయుటకు ఉత్తర వీయబడిరి.

“చీరాలపేరాల గాంధీదాసనాటకము”:

అను. తెలుగుభూ ప్రకము మేమూరి రామమూర్తి గారు వ్రాసి పాటించియున్న ద్రాక్షిరకాలలో ముద్రింపబడి ప్రకటించబడినదియు అందుకు సంబంధించిన దాత్యమెంటులను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొనిరి.

నిషేధము:— బెల్లెను, పొగ్గరిను, లండను, జ్యూరిచి, రోమకట్టణములలో బి. యల్. సింగుగారిచే ప్రకటించబడు 'వాక్' గారు ఆఫ్ యిండియా యిండి పెండెన్స్' అను పేరును బ్రిటిషు యిండియాలోని సముద్రమార్గముగాని, భూమార్గముగాని తీసుకరాకుండ నిషేధించబడినది.

జంతుహింస:— మైలాపూరులో జూను 27 వ తేదీన మైదాములో అశుశ్రుణ్ణు, గోవిందు, చెంగళారాయగారలు రెండుపండులను హింసకెట్టి చంపినందుకు జంతుహింస నివారణసంఘమువారు చార్జి తేగా రాయపేటరెంచికొట్టవారు జూలై 4 వ తేదీన వారిని నింజిరులుగ నిర్ధారణజేసి జరిమానా జేసిరి.

మద్రాసు వస్తుప్రదర్శనము:— మద్రాసు లో రానున్న డిసెంబరులో జరుగబోవు వస్తుప్రదర్శనమునకు ముందు యేకపట్ట జేయుటకుగాను మద్రాసు పౌరుల బహిరంగ సభ జూలై 12 వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు పిల్లస్వామిస్వామిలోని సౌతుయండియను ఆథ్లెటిక్ ఆసాసియేటు భూములలోని మూర్ పెరిలియనులో జరుగునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

చెన్నపురిలో కొత్త జాతీయవాద వారపత్రిక:— ఈ వారమున చెన్నపురిలో కొత్తగా జాతీయవాది కతుకు చేరిన వారపత్రిక “మ్యూ హెల్లు” అను పేరతో వెలువడును. “గాంధీదేవము,” “గాంధీ భారతీ యోద్ధాభవము” అను గ్రంథములను వ్రాసిన దాక్షిణి టి. సి. కే. కృప (ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. డి. బాంస్ట్రు) గారును ఏ. రామ శేషయ్యగారు (బి. ఏ) గారును యీ పత్రికకు సంపాదకులుగా నుండరు. ఈ వారపత్రిక కనరా మద్రాసులో ముద్రింపబడును.

రావుబహదూరు కణ్ణశాస్త్రిగారి ఉదిత ఆయుర్వేద వైద్యశాల నెల్లూరు:— ఈ వైద్యశాల డబ్బులేక పోవుటవలన ఆగస్టు 1 వ తేదీనుండియు మూసివేయబడు రావుబహదూరు కల్వల కన్నకశెట్టి చారిటీల ట్రస్టీలు తీర్మానించిరి. ఈ వైద్యాలయము 1894 లో కర్నాటిక్ వైద్యశాలయను పేరుతో ప్రారంభింపబడి, యెన్నియోయవారంతరములబొంది తుదకు కన్నకశెట్టిగారి చేతుబడి యభివృద్ధి పొందెను. ఇప్పుడది యింటిటితో మూసివేయకుండ నెల్లూరు పౌరులును, స్థానిక సంఘములను సహాయముజేయ సార్థి కులు.

వారికి వోట్లుఇచ్చు అధికారము లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో కాలగ్రెను పక్షమునకు చేరనివారు ఎన్నికలలో విజయము గాంచుటకు ములభమని ఊహింపవచ్చును. ఎన్నికలలో పోటీచేసి కాసనసభల స్వాధీనపరచుకొని ప్రతిష్ఠాంధములు కలుగజేయవచ్చునని తలచుట వట్టి పిచ్చుద్రవము. మిక్కిలి దుస్సాధ్యము.

నేట్లు కాన్సియనం దెవరు అధిక సంఖ్యాకులైనను యొక కేటే. ప్రభుత్వ నియోజకుల కన్న నలుగురు అధికముగ ప్రజా ప్రతినిధులున్నార. ఈసభాసమావేశము లందు జరుగుపని గమనించి, వారు సంస్కరణ విధానమునది యొక అలంకారమేగాని ముఖ్యురగు సభ కాదను విషయమును అంగీకరించవలెను. ఇంక సామ్రాజ్య కాసనసభలో 143 వంది సభ్యులున్నారు. 41 ప్రభుత్వనియోజకులు ప్రత్యేకసంఘముల ప్రతినిధులకు 20 స్థానములు పోగ 82 స్థానములు పోటీకి నిలిచియుండును. కాలగ్రెను పక్షమువారు అధిక సంఖ్యాకులై యుండవలయుననిన 72 స్థానములకు సంపాదించ వలయును వైకనూచింప బడిన కారణముల వల్ల ఇట్లు జరుగుట కూడ అసాధ్యమని గ్రహించవచ్చును. కావున ప్రతిష్ఠాంధములు కలుగజేయుడకు నాదమునం దెట్టి ఆర్థములేదు. అచరణయందుంచుటకు వీలులేదు. కాసనసభలను స్వాధీన పరచుకొని ప్రభుత్వకార్యక్రమమున కుటంకములు కలుగజేసి ప్రభుత్వ విధానమును సంపూర్ణముగ మార్చెదమనుట ఆత్మనంచకము- ప్రజానంచకము కాసనసభల ప్రవేశంప తలచుకొను వారట్లు చేయవచ్చును. కానిస్పష్టముగ అన్ని విషయములు గమనించక ఆట్లుచేసినవారు హాస్యాస్పదమయ్యెదరు.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ జూలై నెల 6-వ తేది

గురువారము

కెనియా వ్యవహారము

నిరవధులు

కెనియా భారతీయుల నుద్ధిష్టి యొగిసోవ దని, రూటకు తొలివార్తలలో రూఢి యగు చున్నది. సామ్రాజ్యమునకు భారతీయులకు గౌరవము లేదని, డెలుపులకు వేరు విద్యుతములతో బనిలేదు. కాలసిలకు శ్వేతమయము జేయవలెనని, తెల్లవారు తలపెట్టియున్నారు. తెల్ల ఆస్ట్రేలియా, తెల్ల ఆఫ్రికా, తెల్ల ఫిజీ, తెల్ల కినడా, ఇటుల అన్ని భాగములందును తెల్లవారలకు సామ్రాజ్యముండుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఈ భాగములలో అనాదినుండియు నివసించుచున్న ప్రజల సంగతిని విచారించనక్కరలేదు. చాలకాలము నుండియు నివాస మేర్పరుచుకొని, అక్కడనే పుట్టి పెరిగి, దేశమునంతను దాన్ని పండించి ఉద్యానవనము వలె గావించిన భారతీయులకు స్థానము లేదు. తెల్లవారలే, అన్ని సౌఖ్యములను అనుభవింపవలయును. భారతీయు లీరాష్ట్రములందు అడుగిడుటకు వీలు లేదు. అక్కడి వారు మాత్రము భారతవర్షమున స్వేచ్ఛగ బ్రవేశించి, భారతీయులకన్నను నెక్కుడు సౌఖ్యముల ననుభవింపవచ్చును. పరిస్థితు లీ తీరున నున్నవి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఆస్ట్రేలియా కు వెడలి, తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతి నంగీకరించి, తామందుల కధ్యక్షులము జెప్పరుని అభయ మొసగి యుండిరి. తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతి నిర్భయతరము లేనపుడు, తెల్ల ఆఫ్రికాపద్ధతికి మాత్ర మధ్యతర మెటులుండును? శాస్త్రిగారి యొప్పుదల ననుసరించి, కెనియా, నేటాలు ప్రభుత్వములు ఇంకను బిగిసి గూఁపబడుటయం దాశ్చర్య మేమియులేదు. కామన్వెల్థలో మేజరు వుడ్లగారు దెలిపిన సంగతులబట్టి పీకభూములలో భారతీయులు నివసించుటకు వీలులేదని, చర్చిల్ మంత్రిగారు నిష్ణయించినటుల తెలియగలదు. చర్చిల్ మంత్రిగారి భావము లెవ్వయో, ఇదివరకే చెప్పెను. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునందు సమావేశమగుటకు తీర్మాన మంగీకరింపబడినన, చర్చిల్ గారు దాని ప్రకారము ఆచరింపదలపెట్టలేదు. కెనియా తెల్లవారికి మొదటి నుండియు వీరు చేయూత నొసగుచుండిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విన్నపముల వలన, ఫలము లేకపోయెను. కెనియా ప్రభుత్వమువారి విన్నపములను పాటించుట కవసరములేదు. చర్చిల్ గారిని కట్టుకొనిన వాకి చాలును గద! బ్రిటిషు మంత్రిలే, ఇంపీరియల్ సమావేశపు తీర్మానములను నిరాకరించుచుండ, ఇతరులకు వానియడ గౌరవ మేముగను? ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సుమూలమునను నానారాష్ట్రాధిపతులనుండు లభించిన సభ్యత్వము మూలమునను, హిందూ దేశమునకు మహోన్నతస్థానము లభించెనని భావించెడి వారు, ప్రస్తుత సందర్భములను విడిచింపుట భావ్యము. తూర్పు ఆఫ్రికాలోను దక్షిణాఫ్రికాలోను, భారతీయులను భవించుచున్న దుర్గతు కనుగొనవచ్చును. ఆండ్రాసు, పోలకుగార్లు జేసిన వర్ణనము ప్రస్తుత స్థితిని తేటపరుచును. వికటరులనుగారిలో గావి

చిన ప్రసంగముబట్టి, కెనియావిషయమై పరిష్కారము జరుగుటకు సాధ్యమగునని మేజరు వుడ్లగారు దలచుచున్నారు. భారతీయులను కెనియాలో కొన్ని భాగములలోని కనలే రాసియని వరతును తొలగించుటకు వీలులేకుండగ, వికటరులనుగారు తెలుల సమాధాన పడుదురో తెలియకున్నది. వీరుగూడ కెనియా ప్రభుత్వపద్ధతిని హర్షించెదరేమో తెలియదు. సంస్కరణములను మార్పుటకు వీలులేదనియు, మిలిటరీఫర్సు అంతయు ననసరమనియు, బలుకుచు లాంకుమైనవర్తకులకు మరిల ప్రోత్సాహ మొసగిన వికటరులనుగారు కెనియా భారతీయుల విషయమై తెల్లవారలఘోష కొడంబకుచో నాశ్చర్యపడ నవసరములేదు. హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించినగాని, భారతీయుల కష్టములు దొలగినరవు. భారతీయులకు ఇంటనే గౌరవము లేనపుడు, వెలుపల నుండుట దుర్లభము. అట్టి స్థితిలో హిందూ దేశము అధిని వేళ రాజ్యములతో బాటు స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యము బడయుటకు ముందుగ ప్రయత్నింపవలయును గాని, రాయభారములను పంపినను విన్నపములను గావించినను, లాభముగలుగదు. కెనియాలో తెల్లవార లవలంబించిన పద్ధతినే, ఇతర రాజ్యములలోగూడ అవలంబించుటకు ప్రోత్సాహము గలుగును. వాని నాటంకపరుచుటకు, హిందూ దేశమునకు స్వతంత్రాధికారములేదు. హిందూ దేశపు మొరల నాలకించుటకు, అధిని వేళ రాజ్యముల వారు సిద్ధముగ లేరు. బ్రిటిషుమంత్రులు గూడ తెల్లవారల కిండగ నిలిచెదరు గాని, భారతీయులకు చేయూత నొసగరు.

కెనియా ఆఫ్రికాఖండము లోనిది. కాపైను ఆరమ్మ బీగోగుగారు సూచించినటుల కెనియా, భారతీయులది గాని, యూరపియనులది గాని కానేరదు. భారతీయులే దీనియందు ముందు బ్రవేశించి యుండిరి. ఇట్టి స్థితిలో ఆఫ్రికావాసులు తప్ప ఇతరు లాదేశమునకు రాకూడదనిన కొంతవరకు అర్థము డును, అంతియగాని తెల్లవారలను రానిచ్చి భారతీయులను హింసించుట ఏటి న్యాయమో యూహింపవచ్చును. కెనియాలో ప్రాచీన నివాసుల జేమములను, ఉపేక్షించుట కవకాశము గలదని, మేజరు వుడ్లగారు బలికిరి. వీరివలెనే మరి కొందరు, ఆఫ్రికావాసుల జేమము విషయమై జాలి నభినియించెదరు. అటుల జాలియున్నచో, ఆఫ్రికావాసులకు తెల్లవారలతో సమాన మగు హక్కుల నేల నీయరాదు? హైందవసమస్య, ఆ దేశపు ప్రజల జేమమున కెటుల అడ్డము వచ్చును? భారతీయులు ఆఫ్రికానివాసుల జేమమునకు భంగము కలిగింపదలంపలేదు. అందరకును సమాన స్వాతంత్ర్యము లుండవలయుననియే వారు కోరుచున్నారు. ఇప్పుడు కెనియా మొదలగు రాజ్యములలో తెల్లవారలు తమ లాభము మాత్రము జూచుకొని, భారతీయులను, ఆఫ్రికానివాసులను సమానముగనే పీడించుచున్నారు. నేటాలులో, భారతీయులను క్రొత్తవారలను రాకుండజేసిరి. తెల్లవారల సంఖ్య యధిక మగుటకు, ఇంగ్లండు మొదలగు దేశముల నుండి వారలను విశేషముగ దెప్పించుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు పరస్పర సద్భావము బెరుగుటకు, అధిని వేళ రాజ్యముల సంకుచిత మార్గములు ప్రబలమగు నాటంకము లగుచున్నవి. వాణిజ్యమునందు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిని, హిందూ దేశ మవలంబింపవలయునని, ఇంగ్లండు నుండియు అధిని వేళ రాజ్యముల నుండియు ఎప్పుడును హెచ్చరికలు వెలువడుచుండును. హిందూ దేశమునకు తమ వస్తువుల నీరీతిన నంటగట్టుటకు ఆ తురము గనుబటచెడి వలసరాజ్యములవారు, హిందూ దేశీయులయెడ నాదరణము జూపుట

కెంతమాత్ర మంగీకరింపరు. కాని, నేడు గాకున్న రేఖయినను హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము చేకూరక మానదు. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కొరకుజేసెడి ప్రబల ప్రయత్నములు సఫలముగాంచక బోవు. ఈలోపుగ, భారతీయులయెడ తెల్లవారింకను విద్యేషముతో బ్రవర్తించుచుండునని, సామ్రాజ్యబంధమునకు ముప్పు దెచ్చిపెట్టినవారగుదురు. సామ్రాజ్యమునందు భారతీయులకు నిలువ నీడలేకుండ జేయుటకు, వలసరాజ్యముల వారు పూనుకొనుటయు, వారి ప్రయత్నములను చర్చిల్ ప్రభుత్వము హర్షించుటయు, సామ్రాజ్యోద్రవకరములు. వారు జేయుచున్న యవకారమును వారు గుర్తింపకున్నారు. సామ్రాజ్యమునకు మకుటమగు హిందూ దేశము అసంతృప్తి గాంచిన, సామ్రాజ్య బలమే తగ్గిపోవును. కాని, ఎవరెటుల మెలగినను, భారతీయులందును గూర్చి విచారించబని లేదు. ముందుగ మాతృదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుటకు పూర్తితో పాటుబడుట ముఖ్యధర్మము. ఆపిమ్మట, విదేశములలోని భారతీయుల స్థితి దాని యంతట యదియే చక్కబడుట నిశ్చయము.

ప్రతిష్టంభములు సాధ్యములా?

శాసనసభలలో జేరుటకు, ప్రతిష్టంభముల గా విండుటయే ముఖ్యోద్దేశ మని జాతీయ వాదులు కొందరు డెలుపుచున్నారు. ఇది సాధ్యపడదని, బొంబాయి క్రానికలు పత్రికలో నొక విశేషకుడు సహేతుకముగ వివరించెను. ప్రతిష్టంభముల జేరుటకు శాసనసభలలో అత్యధిక సంఖ్యాగులు జాతీయ వాదులుగ నుండుట యవసరము. సంస్కరణవిధానము ననుసరించి, శాసనసభల తీర్మానములను గవర్నరుగారు త్రొసిబుచ్చగలరు. మంత్రివదపులు, కార్యదర్శిపదవులు, కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వపదవులు, సభ్యుల నాకర్షింప వని తలంప వీలులేదు. అట్టి యాకర్షణమున కొక్కమారు లోబడిన పిమ్మట, శాసనసభ్యులు తమ స్వాతంత్ర్యమును కోల్పోవుదురు. అధికారులకు లోబడునరు. ప్రతిఘటన నిశ్చయమును వివనాడెదరు. ఇంతియగాక, మంచి కని చెడ్డకును ప్రతిఘటించుచుండుటకు, పలువురకు మనస్సొప్పును. చెడవనిని ప్రతిఘటించుట కిష్టపడినను, మంచిపనిని ప్రతిఘటించుటకు వెనుదీయుట మానవస్వభావము. వైద్యమునకు గాని, విద్యకుగాని, ఇంకను ఇతర యుపయోగకరములగు పనులకుగాని సంబంధించిన వ్యవహారములలో ప్రతిఘటనము జూపుట కష్టము. ప్రజల కయినను ఇక్కార్యము సమ్మతముగ నుండదు. జాతీయవాద సభ్యులలో కట్టు ఏ మాత్రము తప్పిపోయినను, వ్యవహారము చెడిపోవును. గుంటూరు మొదలగు ప్రదేశములలో మ్యునిసిపాలిటీలయందు సముతము జాతీయవాదులు తమకట్టు నెటుల నిలుపుకొనలేక బోయిరో జూచిన, శాసనసభలలో నిలుపుకొనుట ఎంత దుర్ఘట మగునో గ్రహింపవచ్చును. శాసనసభను తొలగించుటకు గవర్నరుగారికి హక్కుగలదు. ఒకమారు శాసనసభ తొలగిన పిమ్మట, క్రొత్తశాసనసభలో నిట్టివారే వచ్చెదరని నిశ్చయముగ జెప్ప వీలు లేదు. కొందరి నిశ్చయము చలించవచ్చును. శాసనసభలలోని వాతావరణము ఎట్టివారి నయినను చెడగొట్టునని, గాంధీమహాత్ముడు దెలిపిన విషయము నిజమని, అనుభవము డెలుపుచున్నది. ఇంతియగాక, ప్రతిఘటన మెప్పుడును అధికారవర్గమునకు బలము నిచ్చును. శాసనసభలలో జేరి, ప్రతిఘటించుట గాని, తద్వారా స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుట గాని సంభవ

యోగము గాజాలను. ఇంతియగాక, బొంబాయి క్రానికలుపత్రికా విశేషములు దెలిపినట్లు, జాతీయ వాదలు అధికసంఖ్యాకులుగ నుండుట గూడ ప్రస్తుత శాసనము ప్రకారము జగగునట్లు దోచదు. వోటనులలో కొలదిమందియే వోటుజేయుట కర్హులు. జాతీయవాదులకు సభాజముగ వోటు నిచ్చువానిలో పలువురకు, వోటు లేనేలేదు. ఇది గాక, ఆ సభ్యుల మూలమున వోటుల సంపాదించుట కనకశ మొకయేని గలదు. మర్రాను రాష్ట్రీయ శాసనసభలో, కొన్ని స్థానములు ప్రత్యేక సంఘములకు ప్రత్యేకింపబడెను. మరికొన్ని స్థానములను ప్రభుత్వ నియమితభ్యుల లంకరించెదరు. ఇవిపోను, మిగిలిన స్థానములకు మాత్రమే, జాతీయవాదులు పోటీపడవచ్చును. వీనిలో నన్నియు వారికి నచ్చును నన్యులకు లేదు. కొన్ని మాత్రమే వీరికినిచ్చినచో, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గల వారును, ప్రభుత్వ నియమితులును, మరి కొందరు నియంత్రణభ్యులును వీరి వ్యతిరేకులై బనిచేయుచుండురు. అట్టితరీ, వీరి తీర్మానములు కొనసాగుటకు అవకాశములేదు. సామ్రాజ్య శాసన సభయందును, ప్లేటూకొన్ని సభయందును, స్థితి ఇంకను అభ్యాసమునున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, మరల శాసనసభలలో బ్రవేశించి పరావలంబన మార్గము నవలంబించుటకన్న, దేశముఖులు తమ దీక్షను విడినాడక స్వంత్రీకృతిని కనుబడుచు, నిర్మాణమును కొనసాగించుచుండు నెడల, ఫలప్రదమును, శాశ్వతము నగు విజయముచేకూరక తీరదు. మహాత్ముని యుపదేశములను చలంపని మనస్సుతో కొనసాగించుటకు భారతీయులకు దృఢశక్తి యలవడుగాక !

రామలింగారెడ్డిగారి యువనాశ్రమము
చిదంబుమునందు శ్రీ మినాక్షికళాశాలలో బి. ఎ. తరగతిని తెరుచుకొన్నందున, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు విద్యావిషయములనుగూరించి, దీర్ఘముగ నుపన్యసించిరి. రామలింగారెడ్డిగారి యువనాశ్రమమునకు, ఎన్నడగనవిశేషములు లేకున్నను, వారి యభిప్రాయములకును, మామూలు జుట్టిను పడుచువారి యభిప్రాయములకును, కొంతభేదమును పరికింపవచ్చును విద్యాశాఖావ్యయములో, మంత్రులగు ప్రజాపితాగారు గా వింపదలచిన తీర్పుల రెడ్డిగారికి సుగ్రాహణిక రాదు. ఇంచితే ప్రభువు ఇండియా ప్రభుత్వవ్యయము నెటుల తగ్గింపవలయునో విచారించుట కనుచుచున్నాడు. రెడ్డిగారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గి పరూచుకొనిరి. కాని, తీర్పుల యవసరము గాని విద్యాశాఖపై ప్రజాపితాగారి గొప్పగొడ్డలి బని చేయుచు, రామలింగారెడ్డిగారు భావింపలేదట. ప్రభుత్వమువారికి డబ్బులేనచో, దివాలాకొట్టులో పోవుచు వెట్టవచ్చు గాని, విద్య కిగున్వయమును తగ్గి పరూచి దగి, రెడ్డిగారు ఖాతముగ నుడివీరి. సహాయక రాకొనకాన్యకమును కూర్చి వీరి యభిప్రాయము లిదివరకు చెలిసింగే యున్నది. ప్రస్తుత విద్యావిధానబహిష్కారమునకును, జాతీయవిద్యా ప్రతిష్ఠాపనమునకును, గల అవసర మేమియో దూర సూలోచించిన స్ఫురింపగలదు. రామలింగారెడ్డిగారి సంగతిని గ్రహించక, కాంగ్రెసు ఉద్యమమునుగూర్చి దురభిప్రాయములను వెలడించిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారికి జ్ఞానపు విలువ దెలియకబోలేదు. విద్య, జ్ఞానము నెనగు ననుసంగతి వారికి తట్టకబోలేదు. కాని, దాస్యభావమును పెంపొందించెడి విద్యను విసర్జించి, స్వేచ్ఛకు మార్గము జూపెడి విద్యను బడయుటని, కాంగ్రెసు కోరెను. ఈకోర్కె దోష మని ఇంగ్లీషులు భావింపజాలరు. ప్రస్తుత

విద్యావిధాన లోపములను బయల్పరచి అసంతృప్తిని కలుగజేసినందులకు మాత్రము కాంగ్రెసు పక్షమువారిని రెడ్డిగారు కొనియాడుచున్నారు. ఇది కొంత మేలే. విద్యను దేశభాషల ద్వారా గలపు విషయమున మాత్రము, రెడ్డిగారు తమ పూర్వపు పట్టుదలను విడినాడకుండుట సంతసము. ఈ విషయమై వీరు జన్మిస్తున్న కాలపాయములతో నేకీకరింప కున్నారు. తీరుచునాకల్గిని మరీయొక విశ్వవిద్యాలయమునకు స్థానము గ నేర్పరుచుటకు, రెడ్డిగారు రంగీకరించుచున్నారు. తా మాంధ్రుల మయినను, ప్రస్తుతము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయనిర్మాణము నాపివైచి, ముందుగ తమిళవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమును కొనసాగించుట కంగీకరించెద మని, నుడివి యుండిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణముగూర్చి విచారించుట కిదివరకొక విచారణసంఘ మేర్పడియుండెను. ఆ సంఘపు రిపోర్టు ఇంతకాల మయినను వెలువడ కుండుటకు కారణమేమియో తెలియదు. అందుకు దోడుగ, రామలింగారెడ్డిగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కన్న తీరుచునాకల్గి విశ్వవిద్యాలయము ముందుగ కొనసాగుటకు అంగీకరించుచున్నారు. రెండు విశ్వవిద్యాలయముల నొకమారు కొనసాగించుట కేల వీలులేదో తెలియదు. ఆంధ్రులవలె తమిళులు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము కొరకు ఉత్సాహము జూపియుండలేదు. అయినను ఇక్కాలమున విశేషాందోళన సలిపిన వారి విన్నపములను వెనుకకునెట్టి, ఎక్కడు పట్టుదలను చూపనివారి కోర్కెలను సఫలపరుచుట ఆచారమయినది. ఈ యాచారము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు గూడ వర్తించునెమో చూడవలయును.

హిందూదేశపు రయితు
హిందూదేశపు రయితు తరతరముల నుండియు, తన సేద్యపువృత్తిని ఓపికతో జేసికొనుచు, జీవితమును గడుపుచున్నాడు. ఆతని కృషివలననే, ప్రభుత్వము కొనసాగుచున్నది. అందుకు కృతజ్ఞత జూపుటకు మారుగ, అధికారులును, సవనాగికులును, రయితును చురకనగ జూచుట సామాన్యమయినది. మంత్రులగు రా. బి. కూర్మా వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు కోయంబత్తూరులో నుపన్యసించుచు, రయితు ఆచారమునకు దాసు డనియు, సాంప్రదాయములకు బానిస యనియు, పాపుకారుకు లోబడియుండు ననియు, కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాల ఆర్థికముగను, సాంఘికముగను, ఆధ్యాత్మికముగను రయితును దాస్యబంధనముల నుండి వైకి లేవదీయగల దనియు, నుడివిరి. నాయుడుగారికి రాట మనిన నెంత నిరసనమో ఎల్లరకు చెలిసినసంగతియే. రయితులగూర్చి గూడ వీరి కట్టి యభిప్రాయమే గలదని శిల్లచుగుచున్నది. రయితుల కిది వైకి లేవదీయవలయునట. ముందుగ వ్యవసాయశాఖవారు రయితుకు గల అనుభవజ్ఞానమును, సంపాదించిన పిల్గుట, ఆపయిన రయితును లేవదీయటనుగూర్చి యోచనవచ్చును. రయితు సాంప్రదాయములు గాని, ఆచారములు గాని, నాయుడుగారు తలచినంత హింసత్వితీయందులేవు. వానిని నిర్విఘ్నముగ కొనసాగనిచ్చిన చాలును.

చూచిచదువుట
శాసనసభ్యులు తమ యువనాశ్రమములను వ్రాసి తెచ్చి, చూచి చదువరాదని, డి. సి. ఘోషుగారిొక తీర్మానమును బెంగాలు శాసనసభలో నుపాదించిరి గాని, అది యోడిపోయెను. సభ్యులకు పలువురకు సభాకంఠముండును. ఆశుధారగ

నుపన్యసించుటకు కొందరకు శక్తియుండదు. మరి కొందరు వక్తలకు వ్రాసినచదువులు ప్రాణముమీదికి వచ్చినట్లు లుండును. అట్టి వారు కొన్ని సందర్భములలో తమ యువనాశ్రమమును వ్రాసినను స్వంతిపదములను కేర్చుచుండురు. అన్నిరకముల వారును శాసనసభలలో జేరువపుడు, అందరును ఒక్కమార్గమునే నవలంబింపవలయు నని నిర్బంధించుట వలన, యిట్లుండి గలుగక మానదు.

వృత్తాంతములు

మాడకలేదీనాటికి ఇండియా గవర్నమెంటు ఋణము రూపాయలు 108,110,400 మొత్తము చేరెను.

నిన్నటిదినము 48 క్లాడ్ జేబుగారు క్లెట్రానండి పెహారునకు బోయిరి. బెలూచిస్థాను కార్యక్రమములో వాటు తిరిగి ప్రతిష్ఠాపనలను జూచెదరు. జిరాతులో గల్గురు జెనరలు ఏజెంటుతో సంప్రతించెదరు.

రైలులో పనిచేయువారలకు సాంకేతికవిద్యను నేర్పటకు కోలు గారు ప్రత్యేకపురమీద నియమించబడిరి. రైల్వేలో పెద్దభాగలయందు ఆధ్యర్థులను తిరిగి జేయుటకు సౌకర్యములను కలుగజేయుటకును ఏర్పాటులను కోలు గారు తెలియజేయవలెను.

అఫ్ఘను సైన్యాధికారి నాడగూఖా నేనాని మేనమామ మహబూబా హుసేనానీగారు 2-వ తేదీని లాహారులో స్వచ్ఛవా మున వృత్తినిండిరి కీశే! అమీరు ఆయుబుహాగారి మనసుడు. ఇతను ఇండియాలో నిర్బంధప్రవాసములో నుంచుడివి అఫ్ఘన్ రాచకీయ వేత్తలలో నొకడు.

ప్రమాదీకులు, సామనుగుడ ఒత్తువల్ల రిశింపరా జపురములకు పోవుటకు వీలులేదు పెద్దనర్తములు కురియుటచే రైలుపట్టాను కొట్టుకపోయిరి. ముందు తెలియజేయు దువరకు రాక పోకలకు వీలులేదని మైనూరు రైలు బ్రాఫిట్ మానేడరు తులి నివ్వుచున్నాడు.

గర్జములు విస్తారముగ కురియుటచే ఎక్కడల్లా నరసింహారావులకు పుట్టు రైల్లు పోవుటలేదు. మెయిలు తిపాలు తోపుడు బడ్డలో పోవుచున్నాని మైనూరురైల్వే ఏజెంటు తెలియజేయుచున్నాడు. ప్రయాణికుల నిమిత్తము బడ్డు ఎక్కుడు పోవునదియు ముందు తెలియజేయుదును.

కీమా, జాలై రి:— విద్యాశాఖాధికారి 48 హెన్రీ హార్సుగారు క్రాంతిగాని వ్యవహారమునకు పోకు నున్నారు. ఈ యన గౌరవార్థము విడుదు 28కిని. హార్సుగారు 15 తేదీని ఇంగ్లాండున కేరుచున్నారు. హార్సుగారి గుణగణములను కొని యాడిరి.

ఇండియా ఆడిటు అదు ఆక్సఫుర్డు శాఖలో 4 గు స్థానములు ఖాళీయై యి ఆర్థిక శాఖలోనుండి ఇండియా ప్రభుత్వమునాచే హార్సు నుండి యధ్యర్థులకు పోటీరీతులను డిశంబరులో బాపి ప్రతిఫలములను బట్టి 4 గురిని ప్రాప్తమగ నిజముచ బడుదని ఇండియా గవర్నమెంటు వారు తెలియజేసిరి. తేదీయు, పరీక్ష ప్రదేశమును ముందు తెలియజేసెదరు.

సికిందరాబాదు వార్తలు

సికిందరాబాదు జూలై రి:— తాతాకంపెనీవారు పోషించుచున్న మహబూబా సిమ్మెంటు కంపెనీలో రి లక్షల రూపాయలు పెట్టాలను నైగాముగారు కోనిరి. నైగాము ప్రభుత్వము వారు గూడ కంపెనీ డైరెక్టరులలో ఒకరుగ నుండవలయు నని మరతుజేసి మరీ వాటాలను గొనిరి. నైగాము ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక సభ్యుడు హైదర్ గారు డైరెక్టరు బోర్డులో ఒకరుగ నుండెదరు.

15 తేదీకి 48 ఫజల్బాయి కిరీభాయిగారు నైగాము గారి ఆతిథిగ నుండెదరు.

48. డబ్బూ 40. హార్సులు, స్వనేనాని ఒటాలములను పరీక్షించుటకు సికిందరాబాదుకు వచ్చిరి. రెసిడెంటు కర్నల్ హార్సుగారితో బహు జేసెదరు.

విదేశ వార్తలు

కెన్యా సమస్య

భారతీయుల స్థితి

చర్చిలు మంత్రి యభిప్రాయము

లండను, జూలై 4:—ప్రజలసభలో కలసరాజ్యములలోని ప్రజాస్వామ్యములను గూర్చి జరిగెను. వింటర్జన్ ప్రభువుతో రాము మాటలాడితి మనియు కెన్యాలోని భారతీయుల స్థితిని గూర్చి అనుభూతులను పరిష్కారమునకు విశ్వాసముగలదనియు మేజరు ఈ. ఎఫ్. ఎఫ్. ఉడ్డుగారు చెప్పిరి. చెర్కిలుగారు భారతీయులకు కెన్యాలోని పీటభూములను తప్ప మిగిలినవాని యందు భాగము గలిగి యుండుట కవకాశముల నిచ్చుటకు తన కభ్యంతరములు లేవని చెప్పిరి. పీటభూముల వాక్రిమించుకొను నవకాశము నందరకును నిచ్చున అక్కడకు తరువాత వచ్చి నివాసముల కొనగలమనిన వారికి కష్టముగ నుండునని చర్చిలుగారు తెలిపిరి.

కెన్యాలోని రా. కేయపంథికుల ననుసరించు భారతీయుల విషయము మాంజింబ వలెననియు, ఆఫ్రికా వాసుల ప్రేమమునకు భంగము కలిగించుచున్నదనియు మేజరు ఉడ్డు చెప్పెను. ఏ తీర్మానము గావించినను ప్రజల కయిష్టముగ నందు విధముగ మూత్రము ప్రవర్తింప దగినదనియు ఆతడు హెచ్చరిక గావించెను. కెన్యా భారతీయులదియుగాదు యుగోపియనులదియుగాదు. ఆఫ్రికానులక్ష్యము ననుసరించుచుండెను. ఆఫ్రికా ఖండేతరులకులసరాకుండ్ల నిబంధనల నెర్పాటు చేయవలెనని కల్పిలు ఆరంభిస్తోరు చెప్పెను. యూ. కో. పి. యు. నులవలె భారతీయులు విశేషము మొత్తముల డిపాజిటు చేయ నవసరము లేనందున భారతీయుల ధిక సంఖ్యాకులుగ కెన్యాకు వెళ్లలుచుండెదననియు, భారతీయులకు హక్కుల నిచ్చిన మిగిలిన వారినితోని వేసి వారికి ఎక్కువ అధికారము వొనగుటయనియు ఆందుకులన భారతీయుల పరమత హెచ్చుననియు, తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు యుద్ధకాలమున సేమియు సాయపడలేదనియు రెఫ్ గెంటు కర్నూలు డబ్బు, ఈగ్యుచ్చెప్పెను. యూ. కో. పి. యు. స్థితిగతులను గమనించి ప్రతిపంబునుగూర్చి చర్చిలుగా రాలాచించుచుండిరి మేజరు ఉడ్డుగారు చెప్పిరి.

డబ్లిను విప్లవము

విప్లవకారుల చర్యలు

డివెలరా ఎచ్చట నున్నాడు?

లండను, జూలై 5:—కాక్స్ లు పీఠిలోని గంపం, గ్రాన్యలు, క్రాను అనుమాడు హోటల్ల భవనములు మాత్రమే విప్లవకారుల స్వాధీనములో నిలిచి యున్నవి. ఫ్రీస్టేటులు తమ మర మంత్రములతోను సాయుధభక్తులతోను వెళ్ళుచు గొంత రకు ముందుకు వో గలిగిరి. సాయంకాలము 7 గంటలకు వారు నెవల్ పోస్టాఫీసును ముట్టడించి 30 మంది చెరపెట్టిరి. హమ్మము హోటలను కాల్చగానే, అచ్చటివారు కరణాగతులైరి. ఇరెన్యూరుల బలముతగ్గుచున్నది.

డివెలరా

డివెలరా ఎచ్చటనున్నదియు ఇంకను తెలియుటలేదు. ఆతనిను మరకొందరు వాయుకులును డబ్లినునుండి తప్పించుకొని చురి పిచ్చటతో దాగియున్నారని తెలిసినది.

కాక్స్ లు పీఠిలోని గంపం యుద్ధముజరుగుచున్నది. నగర మంతటను రెన్యూలర్లకు డుముగలుగుచున్నది. గ్రామ:హోటలు హోటల్ వారికి సాయుగిత్తులచేయుత్యాహమును తగ్గుచున్నదని డెయిలీ మెయిలు డబ్లిను విలేజుకు వ్రాసెను. లోపలి రెప్పటికైతే తమస్థితి కనుగొని కరణాగతులగుదురను విశ్వాసముతో నెవల్ కమాండరు వారివైవాడి వెడలలేదు.

ఇరెన్యూల్ల ముఖ్యస్థానముగ ద్రోగదాసు కట్టకొనిరి. ట్టడమునుండి కాల్చిరి.

ఫ్రీస్టేటువైకులు వధ్యప్రదేశములందు చాలజనుము గాంచిరి డబ్లినునగర ప్రకటన యొకటి తెలుపుచున్నది. డబ్లిను పురపాలకముఖ్యుల ఫ్రీస్టేటులకు సహాయపడి యిరెన్యూరుల పారద్రోలుచున్నార. ఇరెన్యూరుల ఆసేకులను తమసేనలో

నిర్బంధముగ జేర్చుకొనుచుండ, వారిపట్టుచేతు నీయకుండ ఫ్రీస్టేటు సేనలు అడ్డుపడుచున్నవి.

డబ్లిను విప్లవము.

డబ్లిను విప్లవము ముగిసినదని జనరల్ ఓవెన్, ఫ్రీస్టేటు సేనాపాతకుడు చెప్పెను. ఒంకాగెలుపీఠిలోని ఇరెన్యూరుల కరణాగతులైరి గొంత 4 వ తేది యుద్ధము ప్రకటన తెలుపుచున్నది. వంద, రెండువందలమంది యింకను పట్టుబడలేదు. డివెలరాతో గూడనుండినవారిలో కొందరు విసుగు పుట్టికట్టు తెలియుచున్నది. జూలై 28 వ తేదీనుండి 200 మందికి గాయములయ్యెను. 60 మంది చనిపోయిరి.

జూలై 4:—డబ్లినునగరమున ఈ సాయంకాలము యుద్ధము తీవ్రముగ జరిగెను. ఓకానల్ పీఠి కక్కులపీఠిలో నమానయ్యెను.

లండను-బొంబాయి

3 దినముల ప్రయాణము.

లండను, జూలై 1:—లండనునుండి బొంబాయికి 3 దినములలో చేరుటకు పెలుకంపెనువారిక వీర్లును తియారుచేసి నట్లు కర్నూలు బర్మి, సర్ రాబర్టు కాపెను అనువారలు, క్రితలిపిరి జర్నరు కుట్రలు.

లండను, జూలై 5: 3 పల్లి కు నకు ప్రతి కూలముగ బాజుపక్ష హవారు కుట్రలను బస్సుచున్నార. డబ్లిను రథేనోను చంపినవారి సంఘములో చేసిన మీర వార్తనుగ 30 చలం ప్రయత్నించినది యుగోసుచున్నారు. పోలీసువారు డాక్టరు రథేనో కేసునందర్భమున మరి కొందరిని పట్టుకొనిరి. రెఫ్ టిక్ నుపక్షమున ప్రదర్శనములు కాంతముగ నే జరిగివి. కొలెను, మాట్టెట్ల (మట్టెట్ల) జట్టావులందు మాత్రము కొంచెము అల్లరులు జరిగెను.

బాటమ్మా కేసు.

లండను, జూలై 4:—బాటమ్మా ఆఫ్రికా తోగివేసి మొదట విధించిన 7 సంవత్సరముల కఠినశిక్షను ఖాయముచేసిరి.

మంత్రివర్గము-మార్పులేమయు నుండవు.

లండను, జూలై 4:—మంత్రివర్గమునందు మార్పులుండునను వందలకు డబ్లియన్ డివిజన్ డివిజన్ డివిజన్ తెలిసెను కర్నూలు ప్రభువుగారికి ఆగోగ్యము మూల గలుగుచున్నది. ఈ లోపుగ ప్రాణముకు మూడువారముల చికిత్సపొందుటకు వెళ్ళుదురు.

రుష్యా-జర్మనీసంధి.

బర్లిను, జూలై 4: జర్మనీ రుష్యాకు జెనోవాలో గలిగిన సంధిప్రమును రెయిచ్చిస్తాను మూడవమా రామోడించెను.

చాల సినమన్వవహారములు.

చర్చిలుగారి తీరుపుచర్య

చర్చిలుగారి తీరుమును గొంపవలెనని యొక తీర్మానము ప్రజలసభలోను, పాదింపబడెను. జనునిట్లు పాలిస్తోరు కరణాగతులమలనకు ప్రయత్నించి ఆగందర్భమునగర్ విలియంబాన్సునుపాట్లు గారు అడేపించిరి. కాని జనరల్ తీర్మానమునకు తిరుమిది అనుకులముగను 292 మంది ప్రతికూలముగను వోటుకలిపినందున ఓడిపోయెను.

బర్మా సంస్కరణములు

వింటర్జన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము.

లండను, జూలై 4:—ప్రభుత్వ రాసనభయం పాల్గొను విషయమై బర్మా సంఘమువారు సమాజేమైయుండ ప్రభుత్వము వారాసభను నిషేధించి రాయ ప్రజలసభలో కర్నూలు వెళ్ళుటగా రక్షణగా తమకని తెలియదని వింటర్జన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

అట్లాంటికు నావ

లండను, జూలై 4:—టాయచేతుండి బ్రిటిషుకాలలలో 50 మైళ్లదూరమున నుండగానే జార్జిప్రభువుగారు అట్లాంటికు నావలకు ఈదినము సందర్శించెను.

అల్లూరు కృష్ణ విలాసనభ

బెజవాడ మైలవరం వారి హాలులో

10-7-1922 (సోమవారం) రామదాసు

13-7-1922 (లక్ష్మీవారం) సీతావనవాసము

నాటకములను ఆంధ్రమున ప్రదర్శింతురు.

ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగుల రిటైర్మెంటు

సిక్ఖా జూలై 5:—సంస్కరణములు ప్రవేశ పెట్టబడుటచే ఆల్ ఇండియా కర్మిసు ఉద్యోగులు తమ ఉద్యోగకాలము పూర్తిగాకండగనే పనిచేసేవాండే విశ్రాంతి గొనవలసివచ్చినది. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన నిబంధనలలో ఈ క్రింది మార్పులు ఇండియా గవర్నమెంటువారి సలహాతో ఇండియా సెక్రటరీగారు తీర్మానించెరి:—1920 వ సంవత్సరము జనవరి మొదటి తేదికి పూర్వము మొదటిపర్యాయము ఇండియాకువచ్చిన ఆల్ ఇండియా కర్మిసు ఉద్యోగులకు 1924 సంవత్సరము మార్చి 31 తేది లోపుగ నె. పించను బుచ్చుకొని పనిని చాలించుకొనటకు ఉత్తరు వీయబడెను. ఈ యుత్తరువు ఇప్పుడు అమలులోనే ఉండును. పార్లమెంటరీ కమిటీవారి నివేదికము మీద తీసుకొనబడు చర్య తెలియవరకు ఆ ఉద్యోగుల వైయవకాశమును వినియోగించుకొనవచ్చును. అనివేదికపు తీర్మానమునుబట్టి కరిగితు లన్నియు అవసరముగ పునర్నిర్వహణ జేయబడును పనిలోనుండి పించను పుచ్చుకొనుటకు పూర్వము బుచ్చుకొనునెలపు 1924 సంవత్సరము మార్చి 31 తేది లోపుగ పూర్తి కావలయు నను నిబంధన నూడి ప్రోవిజేను బడినది. పించను బుచ్చుకొనుకాలము పూర్తి యగుటకు పూర్వమే పనిలో నుండి విరామము జొందగించువారు విరామము జొందెదమని తెలియ జేసిన తమకు రావలసిన సెలవు సంతను పించను బుచ్చుకొనుటకు పూర్వమే వినియోగించుకొనటకు అనుమతి ఇవ్వబడును. పించను పుచ్చుకొన నీచ్చగించెదని తెలియజేసెంత మూత్రాన వీలులేదు. సెలవును ఉపయోగించుకొనుటకు వీలులేదు. పించను బుచ్చుకొనెదనని తెలియజేసి సెలవువీసుకొని మరల పనిలో ప్రవేశించెద నన్నచో ప్లానిక ప్రభుత్వము వారి యనుమతి లేనిదే పనిలో జేరుటకు వీలులేదు. ఇప్పుడు జేయబడిన క్రొత్త మార్పులలో ముఖ్యమొకటి ఏమన:—1919 కల్ ఇండియా సంస్కరణముల చట్టమునకును ఉద్యోగముల పరిస్థితులందు మార్పు గల్గుటచే ఉద్యోగ కాల పరిమితి పూర్తి కాకుండగ నే పించను బుచ్చుకొన వచ్చునని జేయబడిన తీర్మానము ననుసరించి నేను పించను బుచ్చుకొనదలచి వాడనని తెలియజేయవలెను. పించను బుచ్చుకొనుటకు పూర్వము సెలవులోనున్న కాలములో ఈ ఉద్యోగములు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అనుమతితోగాని ఇండియా సెక్రటరీగారి యనుమతితోగాని ఇంకొక యుద్యోగములో ప్రవేశించనకు. ఎంత కాలము పనిచేసిన అంత కాలమునకు పించను ఇవ్వవలయుననుటకు వీలులేదు. ఈ ఉద్యోగులకు పీటసెక్రటరీగారి ఉత్తరువు లేకను పించను బుచ్చుకొనెదనని దుఖాస్తు పెట్టుకున్నను పించను ఇవ్వబడదు.

అట్టి ప్రమాణ పట్టికను సంకేతముజేసి బంపిన పిదప ఇండియా సెక్రటరీగారి ఉత్తరువుతో ఇతర కాఖులందు పనిజేయుచున్న ఉద్యోగులకు ఆఖరు రిటైరు అయిన ఉద్యోగులకు మామూలు నిబంధనల ప్రకారము ఇచ్చు పించనలను క్రొత్త పనిలో ప్రవేశించిన వానికేమియు పించనను ఇచ్చుచున్న సెక్రటరీగారికి గలదు. తిక్కెరి పించనలమీద రిటైరు అగుటకు అనుమతి నిచ్చుట గాని రిటైరు అగుటకు నిరాకరించుట గాని యిది కారము సెక్రటరీగారికి గలదు. పించను బుచ్చుకొన నుద్దేశించిన యుద్యోగిపై ఏదైన నేరము నకు చర్యను దీసుకొన్నపుడుగాని, దీసుకొన నెంచినపుడుగాని అట్లు చర్యను దీసుకొనుటచే పించను రిగ్గని గాని, ఉద్యోగమును తగ్గించుటకు వీర్చునని తోచినపుడు పనిచేయు సంతకాలమునకు వచ్చు పించనుమీద రిటైరు అగుటకు వీలులేదు. ప్రజాసేవకు భంగము లేకుండ పించను బుచ్చుకొని రిటైరు కావలయునను ఉద్యోగులను వారి దరఖాస్తులను అంగీకరించక స్థానిక ప్రభుత్వమువారు వారిని కొంత కాల మా పనిలో నుంచవలయునని గోరిన అట్లు జేయుటకు సెక్రటరీగారికి అధికారము గలదు. బర్మా గవర్నరు రాష్ట్రముగ నెంచబడిన తేదీనుండి ఆ ఉద్యోగులకు కూడ ఈనూత్రములు వర్తించును ఇండియా ప్రెజిడెంట్ గాని వైకమిషనరునుండిగాని జీతములను దీయు ఉద్యోగులు స్థానిక ప్రభుత్వము వారు కృతీరేకముగ జేసినగాని మూడవ వంతు పించను అంత మొత్తములో నుండి అంతవారి పించను దీసుకొన్న ఉద్యోగి మార్పుకొనవచ్చును. (కమ్యూటు చేసుకొనవచ్చును) అట్లు అంగీకరించుటకు తగిన కారణములున్నవని తోచినప్పుడు అపదతిని ఆమోదించు అధికారులు ఇండియా సెక్రటరీగారి ఉత్తరువును బొందికల యను. ఈవిషయమునకు సంబంధించిన నిబంధనలను, కమ్యూటేషనుకు, సంబంధించిన విషయములకు గల సంగతులను వివరముగ జెల్పును.

భోర్ నెంటుజారి గెజెటు

జూలై 4 మంగళవారము

జిల్లా కాలనీ

పి. సి. లాబో గారు కర్నూలు జిల్లా సెషన్స్ జడ్జికి నియమింపబడిరి.

దివాణాబహదూరు పి. కృష్ణ స్వామిరావుగారు ఢిల్లీ కానన్ సభా కార్యక్రమమున కిచ్చిన రాజీనామా అంగీకరింపబడినది.

రాజకీయ కాలనీ

కే. పి. వార్నింగ్టన్ గారు బీదరానులో స్పీడెను కాన్సులగ నియమింపబడిరి. హెచ్. యే. డా. లి. టు. లు. గారు మద్రాసులో అమెరికా ఆర్కింగు కాన్సులగ నియమింపబడిరి.

జ్యూడిషియల్ కాలనీ

స్వామినాథ మల్లవ్యాయత్యురగారు నంద్యాల జిల్లాదివిజన డిప్యూటీ పోలీసు మాఫరింబెండ్లకు నియమింపబడిరి.

అకుల సుదర్శనరావుగారు గుంటూరుజిల్లా బాపట్ల డివిజన్ జిల్లా కలెక్టరు నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ కాలనీ

కామాక్షినాథంబడి అయ్యగారు బెల్లారి జిల్లాలో నియమింపబడిరి.

సాంకేతికసంబంధకాలనీ

మేజరు గారు అలెగ్జాండరుపాట్రిక్ గార్డెలాంబర్ గారు మద్రాసుజిల్లాలో రెసిడెంట్ మెడికల్ ఆఫీసరు గాను గవర్నరు అంక్షరేటుల వైద్యకాల మెడికల్ ఆఫీసరు గాను నియమింపబడిరి.

కామ్రే కృష్ణకృష్ణాపాథ పాండరేగారు జెనరలు ఆసు కల్లిలో పనిజేయుటకు నియమింపబడిరి.

మహమ్మదు యిస్మాల్ సాహెబుబహదూరుగారు పెద్దాపురం మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి.

హత్తి శివరావుగారు జగత్ యాడికి కాసింసాహెబు బహదూరు గారు ఆనంతపురం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగను ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రావుసాహెబు పి. ఆదిమూర్తిరావు, సిరుగుప్ప వారాయ శిష్యు, తిరుల సుబ్బారెడ్డి, యె. ధీమ సేనరావు, యె. చిన్నపల్లెగారు అనంతపురం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

అత్తుకూరు యూనియను బోర్డు 9 వార్డులుగ విభజింపబడినది.

మోరూరి చినబిబులు రెడ్డిగారు కడప తాలూకా బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంట్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

చేబ్రోలు చెల్లకృష్ణగారు చిల్లరగె వెంకటరమణయ్యగారు అంగలూరు యూనియను బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మద్దాలి తిరుపతిగారు ఈ గంగయ్యగారు కాలరం యూనియను బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

బొప్పా పద్మవాధయ్యగారు కాలరం యూనియను బోర్డు ప్రెసిడెంట్ గా తాత్కాలికముగ నియమింపబడిరి.

చిల్లరగె వెంకటరమణయ్యగారు అంగలూరు యూనియను బోర్డు తాత్కాలికముగ అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

బొప్పలడ్డ భుటయ్య, ముక్కొల్లు శ్రీరాములుదాసుడు, కమమ్మ సాహెబుగారు డోక్టర్లు యూనియను బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. మారీడు నాగన్న, దారపురెడ్డి పేయ్య, దుమ్మలపల్లి వెంకట శివుడు గారు గుడివాడయూనియనుబోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. వీరమాచనేని వెంకట కృష్ణయ్యగారు డోక్టర్లు యూనియను బోర్డు ప్రెసిడెంట్ గా తాత్కాలికముగ నియమింపబడిరి.

రాజకమదన వెంట నానుమంత జగన్నాథరావు బహిందారుగారు గుడివాడ యూనియనుబోర్డు అధ్యక్షులుగ తాత్కాలికముగ నియమింపబడిరి.

కే. రామస్వామి గవర్నర్, పి. రాజశ్యాంకారు, యం. వాసు దేవ రావు, బి. జి. ఎ. టి. యారు, మల్లారెడ్డి, యం. రామయ్యనాయుడు, డి. యె. నారాయణస్వామిరెడ్డి, వై. దేవయ్యరెడ్డిగారు, యెస్. డో. స్వామివంశధర్ కియి. కాద్యూపురం, కే. కోటప్పవంశధర్ గుర్రప్ప గొడుగుగారు హోనూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

గండా వెంకటరెడ్డిగారు కోయల్ మల్లతాలూకా బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంట్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

కటారి సోమరాజుగారు పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంట్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

రావు చిన వెంకట్రామ నాయుడుగారు వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కోర్రెల్లి ప్రకాశంగారు చింతలపూడి యూనియను బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

చాదరి అప్పయ్య, మహమ్మద్ హాలా సాహెబు, గారిసె సత్యనారాయణ, తిండిసెట్టి రామ నారాయణరావు రావుగారు జగ్గయ్యపేట యూనియనుబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కొంకివల్లి విశ్వనాథం, డో. పవన్ రామయ్య, చారు గుండ్ల వెంకటరంగయ్య, సేరం అప్పయ్య, కారుమారి రాజగోపాలం, వేముల రంగయ్య, పేరూరి నూర్మొహమ్మద, పద్మనాభని షిక్కిరసేంహం గారలగుడ జగ్గయ్యపేట యూనియనుబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

జి. వెద్ద రామయ్యరెడ్డిగారు ఆనంతపురం మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యా కాలనీ

మాయవరం కృష్ణస్వామి రంగనాథంగారు, గిండియంబిరింగు కాలేజిలో మెకానికలు ఇంజనీరింగు ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

రాంధల్కు మెవెరెలు స్టాఫంగారు ఆనంతపురం సీడెడ్ డిస్ట్రిక్టు కాలేజి ప్రెసిడెంట్ గా నియమింపబడిరి.

మిలేరీయను ప్రకటనలు

యల్. యం. యెస్. బాల్కె గారు కోర్రెల్లి కడపిని జిల్లా అసిస్టెంట్ యెగ్జిక్యూటివుయంబినింగ నియమింపబడిరి.

జి. సేతురామయ్యగారు జయపురం కడపిని అసిస్టెంట్ యంబినింగ నియమింపబడిరి.

టి. జి. కృష్ణయ్యగారు వెంకటాపురం సబ్ డివిజను అసిస్టెంట్ యంబినింగ నియమింపబడిరి.

సి. జే. రంగస్వామి అయ్యంగారు గోదావరి హెడ్ వర్క్సు డివిజను నియమింపబడిరి.

పి. ఏ. శ్రీనివాసాచారిగారు గోదావరి యాప్రెంటిస్ డివిజను సెం 1 కబ్ డివిజను అసిస్టెంట్ యంబినింగ నియమింపబడిరి.

పి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కూనవరం కబ్ డివిజను అసిస్టెంట్ యంబినింగ నియమింపబడిరి.

అ. సెంటిన్ యంబినింగ నియమింపబడిరి. టి. యస్. వెంకట్రామయ్యగారు వికాఖపట్నం, గోదావరి హెడ్ వర్క్సు డివిజనులలో రెండు, నెలలు అక్రెడిట్ పని చేయుటకు నియమింపబడిరి.

ఏ. యస్. రాజగోపాల అయ్యంగారు సెలవునుండి రాగానే కృష్ణా యాప్రెంటిస్, డివిజను వెర్క్సు అసిస్టెంట్ గా నియమింపబడిరి.

కామ్రే బి. దయానంద రావుగారు మద్రాసు జెనరలు ఆఫీసులో రిజర్వ్ డ్యూటీ మీద నియమింపబడిరి.

ఏ. యెస్. దియాసు గారు బి. యె. యల్. యెస్. ఉద్యోగమునుండి తొలగింపబడిరి.

డి. కడక సభేక గారు కోయంబత్తూరు కెబ్లర్ జెయిల్లో సెషన్లు డ్యూటీ మీద నియమింపబడిరి.

వైమానిక కర్మనుకు వైస్ మార్షల్ గున్న సర్ జాన్ సాల్వెండు గారు బెల్గావూరు సంచారమును సల్పిరి. అది పూర్తి అయినది. కెప్టానువది వార్షికోత్సవ ప్రాంతీయ పరిస్థితులను పరిశీలించెను. కెప్టానుండి సర్ జాన్ చావక్ ను సందర్శించెను.

ప్రకటన

సౌతున్నూరు యస్టేటు వడ్లయన్నాకు పరగణాలో చేరిన ముంజలూరు గ్రామము తాలూకు బంజరు భూములు సుమారు 140 ఎకరములు శ్రీరాజా వారి మజూరు పుత్రులకు లోబడి 13-7-1922 తేదిన మాన్య వేలం వేయించబడును. పాటపాడ దలచినవారు బంజరులో పున్న యస్టేటువారి తాణా అఫీసుకు హాజరయి పాడుకొనవలెను.

పాట పంతులు పాటకాలమందు తెలియపరచబడును.

బందరు } డింపు నరసింహారాజు, 3.7.1921 } రాణాదారు

వారావరణ నిధి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 6-వ గురువారము.

Table with 6 columns: Item Name, Price 1, Price 2, Price 3, Price 4, Price 5. Rows include items like గిక్కిరియా పాల్, పోర్టు నేరు, స్వీట్సు డ్రీప్లము, etc.

సర్కారులో ఆకాశము వేపూళ్ళపై అచ్చటచ్చట యెండ లభింపమున, శిగ్గి యు నుండి వర్షము సాధారణముగ నున్నది. కోర్రెల్లులో 0.82 అంగుళములు నాన గురిపెను.

దక్కను కర్మాటకముల మధ్యదేశము, పశ్చిమదేశము, మైసూరు, కొడగు, హైదరాబాదు, బొంబాయి అన్ని దేశములలోను ఆకాశము వేపూళ్ళపై యున్నది. పశ్చిమతీరమున యెండ రెక్కవగునన్నది. ఇప్పు డివ్వడంబడిన యెండలు కొంచె మెక్కిన నన్నవి. వర్షము సాధారణముగ నున్నది. నాయపు నందార్లయి సాధారణముగ నున్నది. సర్కారులలో వర్షము గురియవచ్చును.

సి. చెంగల్పరాయ మొదలియార్ వారావరణ కార్యదాత.

వి. యస్. కేలు మురగేశ మొదలిగారు, ఆనంతపురం కల్పిలు పాల్లు అబ్బా రి కృష్ణమృళా యస్సెక్టరు అఫీసు హెడ్ క్లర్కు, 1921 డిసెంబరు 7-వ తేదీ నుండియు డిసెంబరు 7-వ తేదీ వరకు ఫోర్టు నెంటు జిల్లా గెజెటులో ప్రకటింపబడినది.

వృత్తాంతలేఖలు

న. సాపురం
(స్వీయ విలేఖరి నుండి)

తాలూకా బోర్డు

జూలై 4:— ఈనాటి మ. తాలూకా బోర్డు మీటింగు ఒకటి జరిగింది. అందులో ఫిర్యాదులు తిరిగి ఏర్పాటు కాబడినవి. వెనుక నే నోరసారి ఈ ఫిర్యాదుల ఏర్పాటును గురించి ప్రతి కలలో ప్రాసియూటింగ్ అఫ్ఫిడేవేన్స్ ఏర్పాటు సరిగా నుండ లేదు. ఎవరికిని స్పష్టతరము గా లేదు. ఇప్పుడు తిరిగి మ. తాలూకా బోర్డునుండి వీడిపోవుటకల్ల అఫ్ఫిడేవేన్స్ ఏర్పాటు తిరిగి కావలసివచ్చింది. ఇప్పుడు చేసిన ఏర్పాటు అందరకు తృప్తికర ముగా నున్నదని వినుటకు చాల సంతోషముగా నున్నది. ఆరోజున జరిగిన చర్చలో ఇంకొక ముఖ్యసంగతి చెప్పి యీ యాశ్రము విడిచెదను. మీటింగు ప్రారంభములో ఒక మొంబరు లేచి లెజిస్లేటివ్ కాన్సిల్ కు కర్మలను గురించి అప్పటివరకు కాళీ గానున్న వ్యాసీలు జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు పూర్తిచేయ నందుకు తమయొక్క అనుమతిని చూపేటగు మీటింగు ఆపివేయవలెనని అడిజెంట్ హెచ్. జి. ఉపపాదించెను. అయితే ఇట్టి ఉపాయము లోకల్ బోర్డు అప్రూవ్ చేయబడలేదట. అదిగా ఏమి జరిగిందో వా రొక్కరును లేరు. అందుచేత ఆది రద్దు అయిపోయినది.

మా అనుభవ

మాజిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు తాలూకా బోర్డు నా యందుగాను మొన్న 26వ తేదీకి ఇక్కడకు వచ్చిరి. ఆరోజున మాజిల్లా బోర్డు మీటింగు యీ గ్రామములోనే జరిగింది. మీ టింగు అయినతరువాత నాయుడుగారు మా అనుభవతీమాడడ మునకు కల్గిరి. చూచి అందులో ముఖ్యముగా స్త్రీలు ప్రసవము కు ఏర్పాటులేమీ గూర్చి ప్రాసిడెంట్. అదివరకే జిల్లా డాక్టరు గారు వెనుక ఇక్కడికి వచ్చివున్న వైన చెప్పిన యంశమును గురించిని అవశేషమునది తేలిగిగురించిని గూడా పుస్తకములో ప్రాసిడెంట్ గా తెలిసినది. ఈ రెండుసవరణ చేసేటగు ఆను భవతీని వృద్ధిచేయుటగాను అనుభవతీ పడమటికైవున్న ఇల్లు స్థలము సంపాదించవలెనని ప్రాపోజన్స్ ఉన్నవని వినుటకు చాలా సంతోషముగా నున్నది.

పుత్రి విద్య

గర్భ మెంటువాని జిల్లాకు ఒకచోట బట్టలనేత క్లాసు పెట్టాలనిదని నిశ్చయము చేసికొనినది. వినుటకు చాలా సంతోషముగా నున్నది. ఈ మాజిల్లా వట్టుకు మా గ్రామములో పెట్టుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ క్లాసు పెద్ద ఎరిమెంటరీ స్కూలుకు చేర్చి ప్రతివోట్ పెట్టబడును. మా గ్రామములో గర్భ మెంటు ప్రయోనిగు స్కూలుకు సంబం ధించిన మోడల్ ఎరిమెంటరీ స్కూలులో పెట్టబడునని విన్నాను. ఈ సందర్భములో పుత్రివిద్యను గురించి అతినిస్తా రము క్రెడెన్షియోస్ మును అప్రొంటు ఇన్స్పెక్టరుగారు గు రూర్క నారాయణ గారికి ప్రజల కృతజ్ఞత తెలుపవలసియున్నది.

సబుకోర్టు

చిట్టచివరకు సబుకోర్టు గ్రామములో నిన్నటి దివము ప్రారంభి పబడింది. అందులో మొదటిసారి జడ్జిగారు ఉదార శ్వభావము కలిగినట్టిని విస్తారము గౌరవము మర్యాద పొంది జడ్జిని సోపంచి నీలకంఠం పంతులుగారిని వేయుట మిక్కిలి శుభవదమని నేను తలంచెదను. నిన్నటిదినము సబుకోర్టులో మా పాలిస్టికల్ కౌన్సిలర్లకున్న కొత్తకోర్టుకున్న గూడా స్వాగత మొసంగిరి. ఇప్పటికి సుమారు ముప్పది స్టేట్ల వైప్రదేశము లనుండి వచ్చిరి. ఒకసారి కోర్టులో మావారు ఏలదొరకు వెరిగిన ది. ఈ సబుకోర్టు జూరిస్ డిక్షను ఏలూరు తాలూకాలో చేరిన కలపర్ర గ్రామమును తిరిగి తాలూకాలో చేరిన వెంటపాడు డివిజనుకు తక్కిన ఫీచరుం తిరిగి నర్సాపురం తాలూకాలో అయియున్నది.

పురుకోట వార్తలు

పురుకోటలో న్యాయవాదిసంఘ సమావేశములో కొన్ని తీర్మానములు జేయబడినవి. అవి ప్రధాన న్యాయ మూర్తి చే అప్పీంచబడినవి. అందరిసంగతులు అసత్యములనియు ఆది శత్రుకలకు పంపబడుటచే ప్రజలకు న్యాయస్థానములపై ఆపోహలు కలుగునని ఎంచి స్వామినాథకాశ్రీగారి పట్లాను పట్టుకొనిరి. కాశ్రీగారు తమవంతు గోతులచే పట్టా మరల ఇచ్చాకొనిరి.

కాకినాడ (స్వీయ విలేఖరుడు)

కాంగ్రెసు సంఘము

4వ జూలై:— నిన్నను సా. కాంగ్రెసు 4 గంటలకు కాంగ్రెసు అసెంబ్లీలో కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ సభ క్రియలో గలనూడ కామోజీ పుత్రుని యధ్యక్షతకేంద జరుపబడెను. 18 సభ్యులు హాజరు. అయిరి. విశేష-మయముల గురించి తీర్మానములు చేయబడెను. రాత్రి 9-30 గంటలకు సభ పూర్తియైనది. ఈ క్రింది తీర్మానములు అంగీకృతమయ్యెను:

1. తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క అర్ధ-సంవత్సరపు జమాఖర్చు: ట్రిక (1-1-22 నుండి 30-6-22 నుండి 30 వరకు) ప్రవేశ పెట్టబడి అంగీకరించబడింది.
2. పులకర్తి ఫీచరులముగి గారు తమ సంయుక్త కార్యదర్శి పదవికి యిచ్చిన రాజీనామా చదువబడినది. దాని మంజూరు నుగురించి రాబోవు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభలో చర్చించుటకు నిలుపుచేయబడినది. అంతకును ఫీచరుల మూర్తి గారిని సంయుక్త కార్యదర్శియొక్క పనులను నిర్వహించవలసి నదిగా సంఘమువారు కోరుచున్నారు.
3. ఈ క్రింది ప్రచారకులను: క్రియించబడినది.

1. యండవూరు ఫిర్యాదు కండ్లకొండ వీరభద్రయ్యగారిని గౌరవ ప్రచారకులుగా నియమించి, వీరి సహాయార్థముగా రు. 10 లకు మించనింతమునై నోక వాలంటీయరును ఏర్పాటుచేయు అధికారము యిచ్చి కాంగ్రెసు సంఘమునకు యియ్యబడినది.
2. కోరం ఫిర్యాదు పాలంకి దర్శకసాధ కాశ్రీగారిని రు. 25 లు జీతమునై ప్రచారకునిగా నియమించబడినది.
3. చావర్లకోట ఫిర్యాదు నున్న, కాకినాడ తాలూకా ఫిర్యాదులో కొంతభాగమును ప్రచారించు నిమిత్తం, నెల 1కి రు. 20- లు జీతం మించకుండా నోక ప్రచారకుని శ్రీ చింతలపూడి వెంకట్రావుగారును శ్రీ యల్లగొండ తత్యయ్యగారును కలసి ఏర్పాటుచేయుట అధికార మియ్యబడినది.

కాకినాడ టీటీ ఫిర్యాదు మూడింటిలో మిగతా కాకినాడ తాలూకా ఫిర్యాదు గ్రామములలోను ప్రచారమునిమిత్తము నెక్రి 201 లు జీతమునై గుడిమెట్ల వీరభద్రస్వామిగారిని నియమించబడినది.

5. గొల్లలమూడూడ ఫిర్యాదులో ప్రచారముచేయుటకు శ్రీపాదపూడి సత్యనారాయణగారిని గౌరవ ప్రచారకులుగా యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.
6. వేతనము పుచ్చుకును ప్రచారకులకు యేదిధమైన ఖర్చులు యివ్వబడనేవు.
7. అందరు ప్రచారకులు వారముకోసారి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులకు వారిదినచర్య పంపుతూ వుండవలెను. అదిచర్యలో ఏరోజున ఏ గ్రామములలో వుండినది తెలియజేయు ఆయా గ్రామముల కాంగ్రెసు సంఘ వైద్యోగీయులచే సంతకము చేయించి పంపుమండవలెను.

8. వేతనము పుచ్చుకును ప్రచారకుల జీతములు ప్రతి నెల మొదటివారములో కార్యనిర్వాహక సభలో అంగీకరింపబడినది యియ్యబడును.

4. ఈ తాలూకాలో ఖద్దరు బ్యాపనము నిమిత్తం రు. 5000 లు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘములో నుండి బహు యిప్పించవలసినదని గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరవలసినదని తీర్మానించబడినది.

5. స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘ సూచనకై జింకు కమిటీలో శ్రీ భమిడిపాటి శివయ్యకాశ్రీగారిని ఆ కమిటీ సభలకు సమావేశకర్తగా యేర్పరచబడినది. ఆయన ఆ కమిటీసభను సమావేశముచేసి స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క క్రమశిక్షినిగురించియు, ఆవాయవ్యయమును గురించియు ముందు ఆ సంఘముయొక్క అభివృద్ధినిగూర్చి తమ సలహాలతో నోక నివేదిక 15 రోజులలోగా యీ సంఘమునకు పంపవలసినదని కోరబడినది.

6. గతసత్వరం యీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునుండి గోదావరి మండల కాంగ్రెసు సంఘమునకు న్యాయముగా రావలసిన సామ్యకంటే ఎక్కువ సామ్యము మండలసంఘము వారు తీసికొని వాడుకొనుటచేతను, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము వారు యీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు యిచ్చెద మని వాగ్దత్తము చేసి విరాళమును తిరిగి వారు రద్దుచేయుట యీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారికి యిచ్చుమతము గనుకను యీ సంవత్సరము యీ తాలూకాయందలి కాంగ్రెసుపని జరుగు

టకు రు. 2000 లు విరాళమును యియ్యవలెనని జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారిని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

7. ఈ సంఘమునకు ప్రస్తుతముండిన భనలోపములను సరిగా పరిశీలుటకు వీలలేవన్నది గనుక ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘాధ్యక్షులకును యీ సంఘసంయుక్త కార్యదర్శికిని జరిగిన సంభాషణలో అభ్యర్థనలు నూచించినరీతి ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘమువారిని రు. 2000 లు విరాళము కోరుటకు తగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుటకు యీ సంఘ కార్యదర్శులకు అధికార మియ్యబడినది.

8. రాబోవు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ చావర్ల కోటలో జరుపబడును.

తాలూకా బోర్డు

1-5-22 తేదీని కాకినాడ తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక వచ్చినది. అందుకు పోటీకాన్డ యిదనగా ప్రెసిడెంటును వై యద్యోగులచే వియోజించబడిన మొంబరును అయిన గంటి వెంకట్రావు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును, ఎన్నుకొనబడిన మొంబరు అగు భూభిరూడి వెంకట్రావుగారును, అపోటీగా మొరటివారికి ఎన్నిక అయినదని ఏర్పడిరి. కొన్ని ఉత్తేషణలతో రెండవవారు 1920 నుండి పు మదరాసు లోకబుబద్ధుల అక్ట 199 (2) సి. కెక్ కరకరము కాకినాడ సభకోర్టులో పిటిషను నిన్నను దాఖలుచేసి యీయొక్క కట్టిపెట్టి యొక్క కను తీర్పుచేయవలసిన దనియు మొరటు గారు సంఘము లతో కోర్టువారిని కోరిరి. ఆత్తేషణ ముఖ్యమైనది. ఎన్నిక సభ చేయక పూర్వము సిగలుగా యేకరోజులు యిట్టిది జరుగదని నోటీసు యియ్యవలెను ఆ నోటీసుకుడ జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు మంజూరు లేదే యివ్వబడటం, ఏరోజున ఎప్పుడు చేయవలసినది జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు చేయవలసినదే కాని రెస్టాండెంటు అధికారము లేదనియు లేదని.

ఉప్పు

ది న మ న కు 15 మొరటు 30 చ. డ్రాంజుల యెక్కు ఉప్పుమాత్రము తీవలెను. అంకంటే హెచ్చుగా తీవగుడదు హెచ్చుగా తీవటవలన వ్యవసాయ మాత్రకోశివ్యాధులు కలుగును. మామూలుగా తీవదగిన దానికింటే 10-20 రెల్లు హెచ్చుగా తీవచుండును. అందులన కత్తములో నీరంతయు యిగిరి పోవును. అందులన జీర్ణకృత్తీ జీడించును. కత్తనాళములందును కీళ్లలోను పేరుకొనును. వ్యవసాయమునందలి నెలలైనందు మాంసమును తినివేయును. యావసమునందే వార్ధి: శ్రమము లేవుదును.

నీళ్లు విస్తారముగా త్రాగవలెను
నీటిని విస్తారముగా త్రాగుట మంచిది. ఉప్పును హెచ్చుగా తీవటవలన కలుగు చెడుగులు విస్తారముగా నీరు త్రాగుటవలన నివారణ మగునని డాక్టరు హెచ్. ఎల్. హోను గారు తెలిపిరి.

కలకత్తా స్ట్రీ: డోరు కూరీల సమ్మె ప్రారంభమయి 4-వ తేదీకి నెలరోజులాయెను నాలవతేదీని సమ్మె అంతమాయెను. పనిలో అందరును జేరిరి. నోకలు యథావ్రకరము పోవుచున్నవి.

చరక సంహిత

సూత్ర సానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో

తెనుగున

అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది

776 పుటలు - రూ 10 లే.

కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి.

వలయువారు:

డాక్టరు ఆచంట యశ్వవతి బి. ఎ. ఎం. బి. సి. య

మేనేజరు డాక్టరు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ

(లిమిటెడ్)

19, హుజూర్ గోడ్డు, మాంటురోడ్డు - మద్రాసు

అని వ్రాయవలెను.

వ్రకటన

కార్వేటిగరము జమీందారిలోని యీ మెట్టటుకు సంబంధించిన అరణ్యములలోని తంకేడు, ముప్పి, కరేపాకు, కేళ, సురళ, చింత, తూకీ, పుస్తీ వెలగ, వగైరా మహాసూళ్లను ఈ 1332 వ ఫసలీకి అనుభవించుకోగల భాద్యతను యీ నెల 24 వ తేదినను, ఆ మరుసటి తేదినను పల్లి పట్టుగామ ములో యీక్రింద చేవ్రాలుచేయువారు యేలము వేయించబోవుచున్నారు. ఏలములో కోరగల వారలు, కావలన్ని అంశములనుగూర్చి వ్రాసుకోవలెను.

పి. యం. యె. యెట్టెలు } పి. టి. రామనుజాచార్యులు
పల్లిపట్టు }
పుత్తూరుపాట్టు } ఆశీసురు యిక చార్జి

వ్రకటన

చందాదారులు మా ఆశీసుకు ఉత్తరములు గాని మనిఅర్జులు గాని పంపునపుడు తమ చందా నెంబరును ఉదాహరించు చుండినయెడల ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు సులభముగా నుండును కనుక నికనుండి అట్లు తప్పుక గావింపవలెనని కోరు చున్నాము. ఆం|| ప|| వ్యవస్థాపకుడు.

వేదంకంపెని, మద్రాసు.

- మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు
- గా. హరినర్సోత్తమరాయ కృతులు.
- మూర్ధ రాజా:- (టాల్సుటాయికథ సీతీకీనవ్యను తావలము) 0-4-0
- సీతిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0
- ప్రభుత్వము:- (తేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0
- శ్రీరామచంద్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0
- అబలాచంద్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0
- Neglected Emperor Poet 0-8-0
- వేదంకంపెని, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద పంచరత్నములు

- 1. చిరట ఆసవ: సర్వజ్వరముల తప్పుక బరిహార్షు నిశ్కా వధము. సీసా రు 2. రు 1-4-0.
  - 2. మధుమూత్ర భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము, శుక్లవర్ణము, కుసుమగోగముల నిర్మూలము చేయు సంతివీని సుధ తులం రు 15.
  - 3. సిద్ధ మకరధ్వజ: ఆకాల జరాస మృత్యుభయముల తొలగించు అమృతకల్పము 15 పా|| రు 4.
  - 4. శంకరతైల: కుషు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము చేయు ఆలూత్రము రు 1.
  - 5. మంత్ర కవచమ్: మహా బుష్టిపోక్త గర్భసిద్ధిదాయక మంత్రోపధరసానుక ప్రక్రియ. తావేహ 8 అణాలు.
- ఈ కెటలాగు ఉచితము. చూచివీరవలెను.
- ఆయుర్వేదరత్న వి. కేశవనారాయణ, మేనేజింగ్ ప్రొడ్రయటరు, మెస్సర్సు, బి. యన్. రావు బ్రదర్సు వారి ఆయుర్వేదాషధాలయము, బరంపురం.

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇల్లుకడలకే తెలుగు ముద్రాపాత్రుల నేర్చుకొని గామనీవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "పోస్టు న్ను నిమిత్త మణాబిల్ల పంపించండి!"

13) ఇకాధర్మక బ్యూరో, కాకినాడ.

రాజమహేంద్రవరం

స్వకీయ విలేఖరినుండి
తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘము
రాజమహేంద్రవరతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘం లెక్కలలో ఏదియో కొంతలోటు ఉన్నదని ఆశ్చర్యంబు లుండెను. ఈవిషయమై పత్రికలలో కూడ కొందఱు వ్రాసిరి. కాన నిజ సీతి తెలిసికొనగోరువా లెల్లరు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము వారు గావించిన యీక్రిందితీర్మానములు గమనింపవలెను ఈ దిగువ వ్రాయుతీర్మానముల కాపీ ఒకటి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుని సంబంధముతో నాకిచ్చి పత్రికలలో ప్రకటనార్హమై పంపదని కోరిరి. ఆతీర్మానముల నిట పొందుపరుచుచున్నాను.

27-7-22-వ తేదీ శ్రీమంత దాక్టరు జా.కో.చేటిగురు మూర్తిగారి చేడలో సమావేశమై రాజమహేంద్రవరతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశములో కావించబడిన తీర్మానము లు 2-2-21 నం. 1 లగాయును 15-2-22 నం. 2 గిన లెక్కలకు 28-5-22 తేదీ ఆడిటరుగారు యిచ్చిన రిపోర్టున్నా; వానికి గత సమావేశాధ్యక్ష లేఖనల్ల వెంకటాచార యిచ్చిన (25-5-22 తేదీగల) సమాఖ్యపిన్ని చదివి యీక్రింది తీర్మానములు కావించడమైనది.

ఎట్టుయినకేమి, ఏకాగ్రణముల చేత నయినకేమి సామ్యు లేఖనల్ల వెంకటాచార్యగారి ఆధీనమునకు పోయినట్లు కన్నట్లు చున్నది. ఆసామ్యులో రు 1293-10-9 లు తరుగు కనబడుచు న్నది. సామ్యు ఆయన కద్దనే యుండుటయు, కార్యక్రమ మం తయు, పోయిన తరుగుకు కల్పితమగు నొక లెక్కను తయారు చేయుటచేతను, యీసామ్యున కంతయును. రా. రా. శ్రీ వెంకటాచార్యగారి జవాబుదాడని యీ భావం అభిప్రాయము. కాని, కార్యక్రమగన, వ్యాయముగన క్యవహము జరిగినవో యీ సామ్యు వెంకటాచార్యగారి కార్యదర్శిగారు ఒప్పుచుండియుండగూడదు. వ్యాయము గ క మిటి వారు ఒప్పు చేప్పిన సామ్యుకు కార్యదర్శి గారి కమిటీవారికి బాధ్యులు. అయినను శ్రీమంత దాక్టరు సులూ మ్యాన్యంగారు జెయుటలో సులూటచేతి వారి సమాఖ్యపిన్నిక గేరదు, గనకను వారేమి చెప్పుచుకో కనుగొనకయే నేరా రోపితము చేయుట సమంజసము కాదుగనుకను కారణము లేమైనకేమి కమిటీవారుగూడ తగినంత బాగరూకత వహించనం దునను యాదిగువ నడచాకింపబడిన మినహాయింపులు పోగ మిగతా నవ్వము రు 292 15-0 లను, కమిటీ మొదలగు భర్తీ చేయవలెనని యాకమిటీవారు తీర్మానించుచున్నారు.

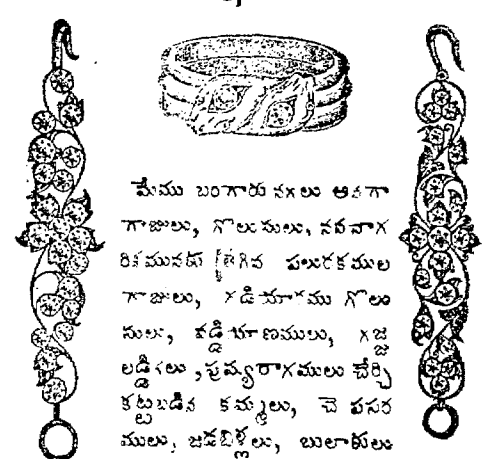
గలు ఆక్రమంబు దాఖలా వచ్చిన తరుగు రు 1293-10-9 లలో కద్దన వ్యాపారం నవ్వము బాపకు లెక్కలలో అడిప్టాంటు క్రెకటరీ లేఖనల్ల వెంకటాచార్య కనుబ దిన : నవ్వము రు 109-2-3 లు గాక యింకా రు 500-10-9 లు నవ్వమువచ్చిట్లు ఆడిటరుగారి రిపోర్టులన తేలికమున ఆడిటరు గారివలన నిరూపించబడిన రు 609-13 0 లు నవ్వము తరుగుల క్రిందఖర్చు వ్రాయవలసినదిగా యీ కమిటీవారు తీర్మానించు చున్నారు.

వతీయు ఆచంట సత్యనారాయణగారి పేరుట ఖాతాను అడిప్టాంటు క్రెకటరీ పు. రా. రా. శ్రీ లేఖనల్ల వెంకటాచార్యగారు 10-2-22 తేదీని తాను చేబరులు పుచ్చుకొన్నట్లు జమకట్టిన రు 400-0-0 లన్న తాను చేబరులు పుచ్చుకొన్నట్లు ఈకమిటీవారు నమ్మించునన్నా, అట్లు చేబరులు పుచ్చు కొనుటకు ఆయనకు అవసరముగాని, అధికారముగాని లేనందున నన్ను సడరు సత్యనారాయణగారికి ఈ కమిటీవారు యిచ్చుకల సినదేమియులేదు అని ఈకమిటీవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వెజవాడలో జూన్ 28 వ తేదీని సమావేశమైన ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము—రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసేవయు, అడిప్టాంటు క్రెకటరీ వెంకటాచార్యగారి సమాధానమును చదివిననీడవ వెంకటాచార్య గారి సమాధానము కృత్రికముగ లేదనియును, లెక్కలలో లోటు కును, దుష్కరిపాలనమునకును ఆహాయే పన్నిహితబాధ్యుడ నియ, కమిటీవారు రిఫిప్రాయపడుచున్నారు. ఆయితే ఆతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము, అడిప్టాంటు క్రెకటరీ చేయుపనిని తనిఖీ బాగావేయలేదని ఒప్పుకొనటచేతను, లెక్కలలో లోటును పూర్తిచేయుట చేతను, యాకమిటీవారు, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘపు రిపోర్టునను వారు లెక్కలలో తేలిన సవరింపులను ఆంగీకరించుచున్నారు.

రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము. } (స) శి. వెం. రామారావు
2-7-22 } (వెనడింతు.)

ఆంధ్రపత్రిక చదువరులకు
ఒక విజ్ఞాపనము

మేము బంగారు నగలు ఆకాగా గాజులు, గొలుసులు, నగనాగ రికమునకు క్రిగిన పూరకముల గాజులు, గడిమూము గొలుసులు, కడ్డిచూణములు, గజలడ్డిగలు, శ్రవ్యరాగములు చేర్చి కట్టుబడిన కమ్మలు, చె వనరములు, జడవిల్లలు, బులాకులు మునుపువకలు, లోలాకులు, చేరలు, ఇవి అని యాకల చిన్న నగ మొదలు పెద్ద నగ వరకు నమ్మకముగా మొదటిరకము బంగారుతోను, మెలైన శ్రవ్యరాగముల తోను తయారుచేసి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యుంచి యున్నాము. లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెని, (189) 18/288, వైసాబజారు, మద్రాసు.

సర్వవృత్తిక నిషనంజీవిని (రిజిస్టరు)

రేలుకుట్టిన తక్షణమే ఈ బొవధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ న పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెటు రు. 0-8-0 పోస్తేజ 0-6-0, 4 పాకెట్లు కొను వారికి పోస్తేజ ఇనాం. 1 పజెక్ ప్యాకెట్లు 5-0-0. పోస్తేజ ఇనాం.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెని, నెం. 44 నంబులయ్యరు పీథి, మద్రాసు

ముఖ్య గవనింపు (2942)

మోగ్గుతాపత్రములు
నేను పేరుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. దెనాకర్ సిటి దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాలైజాజ్ అణిడి స్పెషల్ బొవధమును సేవించిన తరువాత స్వస్థయైను. (4)
ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
28-9-18 } తేజ్ ప్రాఫెసర్.

(3081) "కత్తికట్టలు"

పెద్దకత్తి గట్టి గజము పొదుగు కలది. పొగలైవది 1-కి రూ 4-8-0
దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్తేజఖర్చుగలచేత కలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్సు etc. మైదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
పెత్తిగొట్టిక అడ్రెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" మైదాపురం.

తెక్స్టు బుక్సు
సూల్ బుక్సు
నోట్ బుక్సు
హిస్టరీ, జాగ్రఫీ
నయింను పుస్తకములు
మాక్సిలన్ లాంగ్ మెస్సు వగైరాల ప్రచురములు
విక్టోరియా డిపో,
మైలాపూరు మద్రాసు
ఇంకా భారీ ఆర్డరుకు మంచి డిస్కంతుంట్.

వెంటుకలే ఆందమా.

రానిపోకుండ, జాగ్రత్త!

కెంటుకలు దువ్వనతో దుడి రాకమును చేర్చుకనుడు.
అదిచున్నచో మొదలు కట్టెయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును
అంతవరకు రానిపోకుండు.

నడ

కామినీయా నూనెను

చామలు మొదలు పెట్టుచు

ఇది రిబ్బను చేయబడినది.

కెంటుకల కట్టి రాక మున్ను, కరో మంద్య మున్ను,
యది దివ్యవధము.

కెంటుకలు బట్టుట గాని, నిరుత్సాహ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుడో మెత్తదనును గల్గి పట్టు
కలె నుండి మెదయుచుండును.

ఈ కారణమున దీనిని కలిపించి చూడుము.

కెంటుకలు బట్టుట కుద్దియగుచో కనిపెట్టుడు.

కామినీ యొక్క దీనిని కట్టి కట్టెయెడల కేయును.

కెం బట్టి 1 కి 1 రూపాయ. 1/2 కి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వర్గాలకు ఈ క్రొంద వెంటుకలను ప్రకారము

విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మరల లమ్మపా రెండరివద్దనున్న, నరకు లమ్మ
కాదివద్దను నూడ వారకును, తరున్న,
సోలు యే కెంటుకలు:-

ఆంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామణి, బొంబాయి.

(126)

మీకు నువ్వన ద్రవ్యము, లేక ఆత్మిక వాతనినవ్వన

“టటో దిల్ బహారు” కు వ్రాయుము.

ఇది రిబ్బనుచేయబడినది. అర్జెయ్యక మైన గుణముగలది.

1/2 కెంటు బట్టి 1 కి 1 రూ 2-0-0

1/2 కెంటు " " 0-12-0

1/2 కెంటు " " 0-8-0

కొన్ని బుక్కులు కలి రుమాలుయందు చల్లిన మిక్కిలి

దుశ్చరమైన వాసుల చుట్టప్రక్కలకు వ్యాపించును.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045-4)

శ్రీ గద్వాల మహారాజ సాహేబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు కల్పముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశము

లందును ఉపయోగింపబడి ఆ నేటికలను కలిపించినది

జ్వరమునకు మోమాది పానకమును, గడ్డలకు శతభౌతపుత్రమును, ఉపయోగింపదగినవి

ఇవి వేగును నిజపరమమయే గాక, రాకుండ పేయుటకును చాలినవి. వేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేము

కప్పియుండు ప్రకారము నేరించుచుండిన, వేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకకు. ఈ మందులకు పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి

స్త్రీలుకూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజీలర్హు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము

మోమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతభౌతపుత్రము 1 అవున్సు సీసారు 0-14-0 లు

3 " " 0-12 " " " " 0-10-0

లంకిపిలసము:- “పండిట్” మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్ప వీధి, మదరాసు.

వరిచేమాడుము! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రికములు!!

వ తియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. లోకావయదాని కన్నామొలెయే గుణములు వాడుకు నావద్దకు వచ్చి కోనులకు అతిక్రమీకరముగ మున్నది

2. కె. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవర్త్యశాల, 41-42 తాళ్లబారువీధి రంగూను, బర్మా.

లోకావయదాని కన్నామొలెయే గుణములు వాడుకు నావద్దకు వచ్చి కోనులకు అతిక్రమీకరముగ మున్నది.

250-300 మూల్రలు బ సీసా 1-5 రూ 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

కెల్లలకు, పియ్యలకు, కృష్ణలకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు కొవ్వము.

మొదట బుద్ధియె, మనస్సు, కలనడిమి, మలబద్ధము, అకలితమందట, కాంతిహీనత, నల్లము, మూలరాగము,

కృష్ణము, కృష్ణము, కృష్ణము మున్నగువాటిని పోగొట్టి బుద్ధి మైన కుదరక్రమ నిచ్చును బలమును గలిగించును

యది మహాకళిగో గొప్ప పరమపాదము. 20 నిమముల కొవ్వముగల బుద్ధి 1 కి రూ 1-0-0.

ఆ కృష్ణమునిచ్చు:- మోమాదిపానకము పోక క్యాటలాగు బొంబాయిలో మదరాసు, నెం 881 రెండు కట్టికిగో మా వ్రాంకిని

కొనుచున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహమును కోరెదము. ఏ. పి. అర్జును ముద్రాగు వ్రాంకినిండి పంపబడెత్తు.

(801-594) ప్యాకెట్ వెంటకూచల నుండియు శ్రీశారాభువ వైద్యశాల మెనును.

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు తోకారము

కర్మము లేదు. విచిత్రావో పరి లేదు.
ఎలుపు, కెలుపు, వచ్చు, అను నూనా
విధముల నెగరోగమును మూ
ర్ఖులలో చూస్తును. స్త్రీల కునకు
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజకొవ్వము.
(1251) డబ్బీ 1 కి రు 2-4-0

గంపర్వ పార్వసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తికుడికి శ్రేష్ఠమయినది. సువాసనామయి, మేహ
పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పలు, మొదలగు
వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బీల చాలును.

20 రు॥ డబ్బీ 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్లతీత, పలుబద్ధము, కడ
పులో మంట, మొదలగు వాటిని వారింనును.

2 డ॥ చాలును. 20 రు॥ డబ్బీ రు 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

పి. కి. ఏ. లిండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

(8851-4) పెరిశెపి-నెల్లూరుజిల్లా.

జాతకరత్నము

గొప్ప తగుధర! జాతకరత్నము అర్థభరము!

PART 1

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే గం

త్యర ఫలితములను క్యాకెర్ల రిడింగ్తో సహా యెన్ని సం

త్యరములకైన జ్యోతిష్కుని సహాయము అక్కరలేకయే

తమంత రాము వ్రాసికొనగలరు భవము, సంతానము అయి

రాశ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతక

ములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్కుడు.

దీనివెల రు 2-0-0, నెల్లూరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

4 కిలోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

భయపడవద్దు

నేలకుట్టిన తక్షణమే ఈ
కొవ్వము వాడిన విషమును
తీసినయెడల బుద్ధి 1 కి రు
రు 0-8-0. 1 బుద్ధి మొదలు
3 బుద్ధులవరకు పోస్టేజీ 0-8-0
రు 4-8-0 వజీయార్లకు తేసిన
వారికి 1 డబ్బీ బుద్ధుల పోస్టేజీ
లేకుండ పంపబడును.

పక్షివాతము, పిచ్చు, కుప్పము

క్షయము, మూలము, అతి

మూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కనిపిడి

నమ్మకమైన యోషధములు గలవు.

క్యాటలాగునకు వ్రాసినచో ఇనాముగా పంపెదము.

మీకు గల బాధలను వ్రాసి మంచి యోషధమును

బొందుదు. (119-930)

Telegrams- Rajavid Sri Bamanasji Kaviraj

Rajavid 152, Harrishn Road,

Calcutta. CALCUTTA.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

క కనీసతన రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టుట

యందు శేర్మిక గాంచినది భర 1-10-0

ఇండియా నిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపోగ్రామర్హ

తపోగ్రామగా పంపబడును. (2278)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 146 ఫనపవాడి, బొంబాయి

అమృతాంజనము

తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది

ఇతర ఏ విధమైన నెప్పులను కూడ

మా అమృతాంజనము వాడినంత

మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు.

